



SAVITRI

Sri Aurobindo

Boek II Het Boek van de Wereldreiziger

**Canto X De Koninkrijken en Godheden
van het Kleine Denkvermogen**

Geschreven door Alok Pandey
Vertaald door Chris Duindam

BOEK TWEE

Het Boek van de Wereldreiziger

Canto Tien

**De Koninkrijken en Godheden
van het Kleine Denkvermogen**

Canto Tien “De Koninkrijken en Godheden van het Kleine Denkvermogen”,

Openingsopmerkingen

Openingsopmerkingen van het Canto

De hemelen van de vitale werelden zijn de hoogste toestanden, die religies tegengekomen lijken te zijn. Zij rusten daar, terwijl zij hun volgers een zetel verzekeren in deze werkelijkheid na de Dood. Maar yoga klimt verder. Wanneer we voorbij de vitale hemelen klimmen, zijn er werkelijkheden van het Denkvermogen. Maar zoals met iedere opstijging moet de zoeker eerst naar beneden komen van de pieken, die bereikt zijn in een domein en opnieuw beginnen naar een nieuwe klim. Daarom zien we Aswapati nu een nieuwe en verse klim beginnen in de mentale werkelijkheden, terwijl hij start met het kleine Denkvermogen.

De Mentale werelden vormen een serie domeinen, die klimmen van het materiele bestaan, helemaal naar het Supramentale Waarheidslicht. Het kleine Denkvermogen is de eerste van deze serie. Het denkvermogen met zijn vermogen van verdeling wordt gezien tot in het extreme. Het fixeert de neerdalende lijnen van het bewustzijn in de rigide vormen. Het markeert ook de eerste stap in de terugreis, terwijl het tevoorschijn komt uit levende materie in de denkende materie en de mogelijkheden van het denkvermogen in het spel brengt. Het is echter een drievoudige trap, zoals we hier geopenbaard zien.

Roep Naar een Groter Avontuur, p. 238-236

Openingsopmerkingen

Van de werkelijkheid van zuiver plezier en grenzeloze vreugde, dit paradijs van de Leven-goden, moet nu afstand gedaan worden om een grotere klim te beginnen. Aswapati belichaamt deze roep naar een groter Avontuur. Daarom doet hij afstand met godgelijk gemak van deze hoge toestand, die velen zouden begeren. Maar zijn doel ligt in een nog groter Verder.

Naar het Hoogste Mysterie

Ook dit moet nu worden overstegen en achtergelaten,
Zoals alles moet worden tot het Hoogste is verworven,
Waarin de wereld en het zelf waar en een worden:
Tot Dat bereikt is, kan onze reis niet ophouden.

Aswapati neemt nu afstand van dit Paradijs op zoek naar het Hoogste. Het teken van deze Hoogste toestand zou zijn, dat alle verdelingen zouden helen tussen de Wereld en God, de Natuur en de ziel, de Schepping en de Schepper. Dat, en niet een of andere toestand van vitale genietingen na de dood, zou het doel moeten zijn van ons ziel's avontuur.

Het opstijgende Vuur

Altijd is er een naamloos doel, dat verderop lokt,
Altijd stijgt de zigzag van de goden
En omhoog wijst het geest's klimmende Vuur.

De ziel in de mens aspireert altijd juist voor het Hoogste. Terwijl het zijn opwaartse mars ondersteunt, leidt Agni, de vlammeende god binnen onze harten, ons naar juist zijn eigen Supramentale huis, terwijl hij door het verblijf van vele goden gaat.

Honderdvoudig getinte gelukzaligheid

Deze adem van honderdvoudig getinte gelukzaligheid
En zijn zuivere verheven gedaante van Tijd's vreugde,
Heen en weer geslingerd op golven van foutloos geluk,
Gehamerd tot enkele slagen van extase,
Deze fractie van geest's integer,
Gevangen in een gepassioneerde grootheid van extremen,
Dit beperkte wezen werd opgetild naar zenit-zaligheid,
Blij om één aanraking van allerhoogste dingen te genieten,
Gepakt in zijn verzegelde kleine oneindigheid,
Zijn eindeloze door de tijd gemaakte wereld, die de Tijd trotseert,
Een kleine opbrengst van God's uitgestrekte heerlijkheid.

Het Paradijs van de Leven-Goden is zonder twijfel bekoorlijk, maar het is nog een verheugde menselijke vreugde, die opgetild wordt door de adem van God en aangeraakt door Zijn uitgestrekte heerlijkheid. Toch is het niet de oorspronkelijke Goddelijke Zaligheid, maar een gereflecteerde extase. Ofschoon uitgestrekt binnen zijn beperkingen, is het nog een fractie van de geest's oneindigheid. Voor de menselijke ervaring, die gevangen is bij dit lagere einde van dingen met hun attendanten lijden en pijn, lijken deze vitale hoogten juist het zenit, alsof men de oneindige zaligheid bereikt heeft en de allerhoogste heerlijkheid geproefd heeft. Toch is dit alleen een kleine uitgave van God's uitgestrekte Heerlijkheid, een kleine aanraking van de oneindigheid, die gevoeld wordt in de tijd gemaakte eindige woorden.

Op pieken hielden zij op

De momenten strekten zich uit naar het eeuwige Nu,
De uren ontdekten onsterfelijkheid,
Maar hielden, voldaan met hun sublieme tevredenheid,
Op pieken op, waarvan de toppen, halfweg naar de Hemel,
Naar een apex wezen, waarheen zij nimmer konden klimmen,
Naar een grandeur, in wiens sfeer zij niet konden leven.

Dit was de piek van de Levenswerelden, waarvan de mooie heuvels wezen naar de Grandeur van nog grotere Hemelen. Te tevreden met hun ervaring daar vergaten de uren om verder te aspireren en bleven achter, alsof opgesloten in een strip van gelukkige tijd. Zij keken naar hogere pieken, maar voelden geen drang om te klimmen of zuiverder lucht te ademen.

Wezen een groter avontuur's roep af

Terwijl zij dit schepsel uitnodigden naar hun hoge en voortreffelijke sfeer,
Naar hun veilige en fijne extremiteiten,
Dat zijn beperkingen omarmt om zich veilig te voelen,
Wezen deze hoogten een groter avontuur's roep af.

Om te klimmen was er verder een geest van opoffering nodig en het vermogen om afstand te nemen van de vreugden en zekere grenzen van deze wereld. Deze wereld en hun wezens prefereerden eerder de veilige grenzen dan acht te slaan op de roep tot het grotere avontuur.

Gouden posten van zaligheid

Een glorie en lieflijkheid van bevredigd verlangen
Bond de geest vast aan gouden posten van zaligheid.

Het was genoeg voor deze wezens om gelukkig te zijn met hun bevredigde verlangens. Aldus bevredigd bleven zij eerder gebonden aan de gouden posten van zaligheid dan zich verder te wagen in de nog grotere diepten verderop.

Het kon de weidsheid van de ziel niet herbergen

Het kon de weidsheid van de ziel niet herbergen,
Die de hele oneindigheid nodig had als zijn huis.

De ziel in de mens is groter dan deze goden. Het zoekt een wijdere bevrijding en een meer ware heerlijkheid, om naar de oneindigheid te zweven, om eeuwigheid te ademen.

Slotopmerkingen

Dit was de grens van leven's bereik, terwijl het werkte in Onwetendheid. Aswapati moet zich wagen in een nog groter Verderop
Maar leven's zoektocht eindigt hier niet; zij zoekt naar het oneindige.

Stappen in de Werelden van het Kleine Denkvermogen, p. 239

Openingsopmerkingen

Aswapati stapt nu in deze wereld van het denkvermogen, die erg anders samengesteld is dan de levenswerelden, waardoor hij tot nu toe gereisd is. Hij moet nu haar pieken ontdekken en haar wetten, de wezens en energieën en hun invloed op het aardse leven.

De terugwijkende schoonheid en roep

Een herinnering, zacht als gras en zwak als slaap,
De schoonheid en roep zonken terugwijkend weg,
Als een lieflijk liedje gehoord, dat ver weg vervaagt
Op de lange hoge weg naar Tijdloosheid.

De roep en de aantrekking van het Paradijs wijkt nu terug naar achteren, terwijl Aswapati voorwaarts beweegt. Zijn herinnering eraan werd zwak en vervaagde als een lieflijk lied, dat op een afstand gehoord werd. Hij nam nogmaals de lange hoge weg naar Tijdloosheid.

Een vurige witte sereniteit

Boven bevond zich een vurige witte sereniteit.

De hemelen veranderden in een vurige witte sereniteit, terwijl binnenging in deze nieuwe fase van zijn lange reis.

Een mijmerende geest

Een mijmerende geest keek uit over de werelden
En als een briljant klauteren van hemelen,
Die door klaarheid overgingen naar een ongezien Licht
Straalden uitgestrekte heldere werkelijkheden van het Denkvermogen
vanuit stilte.

De geest zat daar, terwijl hij mijmerde over de wereld. Hemelen voorbij briljante hemelen verschenen die overgingen van schaduwen van een groeiende helderheid naar een hoog ongezien Licht, dat uit de stilte tevoorschijn kwam.

Zilvergrijs uitspanse!

Maar eerst ontmoette hij een zilvergrijs uitspanse,
Waar Dag en Nacht gehuwd waren en één:
Het was een gebied van schemerige en verschuivende stralen,
Die Leven's gevoelige stroom scheidden van Denken's zelf-evenwicht.

Maar dit Licht nam eerst de schaduw van zilvergrijs, dat een sterk mengsel van Onwetendheid aanduidde. Het was de schemer of de nog te komen Dageraad, waar duisternis nog domineerde, zelfs ofschoon aanrakingen van het licht er ook waren. De stralen van een ongeziene Zon verschoven en waren mat, alsof het speelde met de duisternis eromheen. Desalniettemin lieten zij zien, dat het eerder het begin was van denken's zelf reflecterende evenwicht dan de stroom van het leven, die pauzeerde om niet te denken of zichzelf te begrijpen.

Een rendez-vous van Kennis met Onwetendheid

Een coalitie van onzekerheden
Voerde daar een ongemakkelijk bewind
Op een grond, die voorbehouden was aan twijfel en beredeneerde
gissing,
Een rendez-vous van Kennis met Onwetendheid.

Daar ontmoetten kennis en onwetendheid elkaar en omarmden elkaar, terwijl zij zich intiem vermengden. Er werd een grond van onzekerheid en twijfel gecreëerd, waar een beredeneerde gissing zijn weg probeerde te vinden.

Het voelde alleen zichzelf en uitwendige dingen.

Bij zijn laagste extreem hield een denkvermogen, dat nauwelijks zag
En langzaam vond, zich met moeite staande;
Zijn natuur dicht bij onze aardse natuur
En verwant aan ons precaire sterfelijke denken,
Dat kijkt van de grond naar de lucht en van de lucht naar de grond,
Maar het beneden niet kent, noch het verdere,
Het voelde alleen zichzelf en uitwendige dingen.

We zijn bekend met dit kleine denkvermogen, dat verwant is aan onze gedachten. Buitenwaarts gekeerd, zijn blik bezet door het kleine egozelf, bewoog het binnen een nauwe strip van visie en besef. Maar de belangrijkste dingen, die onze natuur aandrijven, het onderbewuste beneden en het superbewuste boven, bleven ervoor verborgen en ongezien. Het was verwickeld in een langzame en bewerkelijke zoektocht, die bijna geen enig ferm resultaat voortbracht.

Het eerste middel van onze langzame opstijging

Dit was het eerste middel van onze langzame opstijging
Van het halfbewuste van de dierenziel,
Die leeft in de gepakte drukte van vormgebeurtenissen
In een werkelijkheid, die hij niet kan begrijpen, noch veranderen;
Hij ziet en handelt alleen in een gegeven scene
En voelt en verheugt en heeft verdriet voor een tijdje.

Het was een eerste kleine stap in de denken's verschijning uit de bezwijming en het halve gewaarzijn van dierlijk leven. Het leefde omgeven door de impact van zintuigen en buitenwaartse evenementen. Toch begreep het niet, wat het zag, noch hoe dingen te veranderen. Er was alleen een kleine praktische kennis aan gegeven om te handelen binnen het gebied van een nauwe scene en zijn kleine vreugden en verdriet te ervaren.

Slotopmerkingen

Het kleine denkvermogen is een eerste kinderstep naar het Licht. Ofschoon het een laaggelegen heuvel is in de grootse panoramische scene, levert het een voetsteun om verder te klimmen en kan ons een korte en verre glimp geven van de immensiteiten verderop.

De Onwetende Kenner, p. 239-240

Openingsopmerkingen

Het denkvermogen neemt aan, dat het weet, terwijl het alleen zintuigdata verzameld heeft en het geclassificeerd en onderzocht. Maar dit afbreken van informatie en het categoriseren in stukjes is geen kennis. Het kan dienen als een prelude aan kennis, die alleen komt als we het gebied vergroten van onze zintuigen voorbij het materiele domein en onze denkvermogen instellen om waarheden te ontvangen, die nu verzegeld zijn voor onze visie en begrip.

Obscure ideeën

De ideeën, die de obscure belichaamde geest drijven
Over de wegen van lijden en verlangen
In een wereld, die worstelt om de Waarheid te ontdekken,
Vonden hier hun vermogen om te bestaan en Natuurkracht.

Ofschoon de Ideeën neerdalen uit een hogere werkelijkheid, gaan zij hier binnen in obscuriteit en drijven mensheid naar lijden. Het licht van de waarheid wordt verduisterd en deze werkelijkheid worstelt daardoor om het te ontdekken. Deze duisternis is natuurlijk voor deze werkelijkheid en vindt zijn kracht hier om zijn onwetende 'waarheid' te stempelen op de wereld.

Vormen van een onwetend leven

Hier worden de vormen gesmeed van een onwetend leven,
Dat het empirische feit ziet als de gesetelde wet,
Dat werkt voor het uur en niet voor de eeuwigheid
En zijn verwervingen verhandelt om de moment's roep:
Het trage proces van een materieel denkvermogen,
Dat het lichaam dient, dat het zou moeten beheersen en gebruiken
En moet leunen op een dwalend zintuig,
Was in die lumineuze duisternis geboren.

Dit denkvermogen beschouwt een herhalend gewoonlijk patroon als de wet van dingen. Het past praktische hulpmiddelen toe, die gedurende een moment werken en dan weer falen. Het zoekt niet de diepere waarheid of de wijsheid, die langer dan de Tijd kan duren. Met zijn blik is enkel gericht op materie, ziet het denkvermogen zichzelf als een schepping van de materie, gebonden door haar wetten, zelfs ofschoon het bedoeld is om te besturen. Zijn instrumenten zijn de onvolmaakte zintuigen, die naar de waarheid tasten, maar alleen in staat zijn om een smalle kleine oppervlaktestrip te vangen van het uitgestrekte kosmische canvas.

Het web van onwetendheid

Terwijl het moeizaam vooruitging vanaf een haperende start,
Hypothese op argument stapelend,
Zijn theorieën tronend als zekerheden,
Redeneert het van het half-bekende naar het onbekende,
Altijd zijn wankele huis van gedachten bouwend,
Altijd het web ontrafelend, dat het gesponnen had.

Het denkvermogen bouwt hypothesen en theorieën en sluit zich dan op in de formules, die het beredeneerd heeft. Dan, wanneer het de ontoereikendheid van zijn theorieën en formules ontdekt, zwoegt het langzaam hinkend naar de onbekende hoogtepunten, waar de Waarheid heerst in majestueuze Stilte. In zijn langzame en strompelende hinkende mars spint het webben van denken, terwijl het systemen construeert uit zijn theorieën en raakt er dan in gevangen. Dan vernietigt het dit web en bouwt een andere als een steiger om de hoogten in te schalen.

Schemerachtige wijsgeer

Een schemerachtige wijsgeer, wiens schaduw voor hem het zelf lijkt,
Leeft bewegend van minuut naar korte minuut;
Een koning, afhankelijk van zijn satellieten,
Tekent de verordeningen van onwetende ministers,
Een rechter, half in bezit van zijn bewijzen,
Een stem, luidruchtig van onzekerheid's postulaten,
Een architect van kennis, niet zijn bron.

Gevoed door informatie van moment naar moment verwerkt het deze zintuigdata van minuut naar minuut midden tussen verschuivende scènes van het leven. Ofschoon het meesterzintuig hangt het zwaar af van de andere zintuigen, terwijl het hun invoer blind goedkeurt en hun getuigenis accepteert. Toch is al zijn kennis onzeker en op zijn best een beredeneerde gissing.

Krachtige bindslaaf

Deze krachtige bindslaaf van zijn instrumenten
Denkt zijn lagere standplaats als Natuur's hoogste top,
Vergeetachtig van zijn aandeel in alle gemaakte dingen
En hooghartig bescheiden in zijn eigendunk
Gelooft het gebroed te zijn van Materie's modder
En neemt zijn eigen scheppingen voor zijn oorzaak.

Ofschoon dit denkvermogen denkt, dat het zijn conclusies baseert op accurate data, voegt het erg onwaarneembaar zijn eigen mengsel eraan toe, dat zelfs de ruwe invoer van de zintuigen vervalst en kleurt, waaraan het gebonden is als een slaaf. Ofschoon het claimt om nederig te zijn in zijn najagen naar kennis, weigert het toe te

geven, dat er andere middelen zouden kunnen zijn en wegen om dingen te kennen. Het gelooft, dat het zelf het hoogste instrument is van kennen, terwijl het verklaart, dat het zelf geboren is uit de modder, omdat het langzaam geëvolueerd is uit het lichamelijke leven. Het weet niet, dat datgene, wat we materie noemen, het resultaat is van verdeling in Een Substantie, geschapen door de actie van een kosmisch Denkvermogen.

Een insect-kruipen

Bedoeld om naar eeuwig licht en kennis te rijzen,
Vanaf mensen's kale begin is onze klim omhoog;
Uit aarde's zware smalheid moeten wij breken,
Wij moeten onze natuur doorzoeken met het spirituele vuur:
Een insect-kruipen is de aanvang van onze glorieuze vlucht;
Onze menselijke staat wiegt de toekomstige god,
Onze sterfelijke broosheid een onsterfelijke kracht.

Dit is ons langzame begin, zelfs ofschoon dit denkvermogen, dat kruipt uit de modder van de aardennatuur, bedoeld is om te vliegen naar juist de Bron van Licht. Maar daarvoor moeten we binnenin om in ons de spirituele Kracht aan te steken of te ontwaken, dat besloten is in Materie's basis en onze natuur met dat licht onderzoeken. Dan zullen we binnen dat obscure huis de verborgen god ontdekken en de onsterfelijke kracht, die gehuisvest is binnen dit sterfelijke raamwerk. Dit is denkvermogen's onvermijdelijke bestemming om zijn kleinheid te ontgroeien en met een boei op te rijzen op de vleugels van spiritueel vuur.

Slotopmerkingen

Dit kleine denkvermogen is geen instrument van kennis, zelfs ofschoon het veinst, dat het dat zelf is. Het is eerder een instrument van formatie, dat raamwerken construeert van denken als steigers om te klimmen naar het ware Huis van de Waarheid, vanwaar Kennis neerdaalt in het stille denkvermogen.

Vroege lichten, p. 240-241

Openingsopmerkingen

Het kleine denkvermogen is de werkelijkheid van het vroege licht. Van de lage hellingen begint ons wezen te zoeken naar betekenis en doeleinde, om te begrijpen, zoeken en weten, om te reflecteren en zichzelf te ontdekken. De vitale werelden zoeken naar en zijn tevreden met vermogen en vreugde. Het denkvermogen zoekt naar kennis.

Half gerezen zon

Aan de glimworm top van deze bleke glanswerkelijkheden,
Waar dagenraadschijnsel speelde met de inheemse schemering
En de Dag hielp te gloren en de Nacht om te vallen,
Ontsnappend over een brede en glanzende brug,
Kwam hij in een werkelijkheid van vroegtijdig Licht
En het regentschap van een half gerezen zon.

In deze werkelijkheid begint licht te dagen op het bewustzijn en we beginnen te zoeken en te weten. Ofschoon de duisternis er nog is, helpt deze werkelijkheid de dageraad nog om tevoorschijn te komen. De glans kan eerder gevoeld worden dan gezien. Deze werkelijkheid wacht op het rijzen van de zon, dat alleen komt als we voorbij de grenzen ervan stappen.

Denkvermogen's volle boog

Uit zijn stralen werd ons denkvermogen's volle boog geboren.

Uit de Supramentale Zon, de Bron van alle Kennis en Licht is dit denkvermogen geboren. Ofschoon het niet zijn eigen Bron behoudt, zoekt het er toch naar.

De bemiddelende trap

Aangewezen door de Geest van de Werelden
Om te bemiddelen met onwetende diepten,
Een prototypische behendige Intelligentie,
Half in evenwicht op gelijkwaardige vleugels van denken en twijfel
Zwoegde onophoudelijk tussen wezen's verborgen einden.

Deze werkelijkheid van vroeg licht is een bemiddelende verbinding tussen het halfbewuste beest, dat grotendeels gedreven wordt door onderbewuste driften tot een volledig bewuste goddelijke mensheid van de toekomst. Haar licht beweegt binnen grenzen tussen de Superbewuste Glories, die het niet kan behouden en het Onbewuste mysterie, dat besloten is voor haar zicht. Toch is het het begin van een prototypische Intelligentie, vol van ambacht en listigheid, die beweegt naar kennis,

die balanceert op vleugels van denken en twijfel. Het moet vinden en weer twijfelen over wat het gevonden heeft. Aldus gaat het voort naar zichzelf ontdekken en het universum.

Denkvermogen's tent

Een Heimelijkheid ademde door leven's bewegende handeling;
Een verborgen verzorger van Natuur's mirakels,
Het vormde leven's wonderen uit de Materie's modder:
Het sneed de patronen van de vormen van dingen,
Het zette denkvermogen's tent op in het vage onwetende Uitgestrekte.

Dit vroege denkvermogen vormt de patronen van het leven en haar delicate ingewikkelde machinerie, die werkt met de precisie van een uurwerk op een wonderbaarlijke manier. Het is een formerende intelligentie, van wie de actie vormen snijdt uit materie van een onbepaalde chaos van energieën, die vloeien door de eindeloze Ruimte.

Een Meestermagiër van maat en hulpmiddel

Een Meestermagiër van maat en hulpmiddel
Heeft een eeuwigheid gemaakt uit wederkerende vormen
En aan het dolende toeschouwersdenken
Een zetel toegekend op het onbewuste toneel.

De actie van dit Denkvermogen zet deze energieën in een zekere groef van gewoontebeweging. Dat geeft het besef van vastigheid aan de vorm. Zijn volmaakte maat en genie van hulpmiddel wordt gezien door alle vormen en werkingen van de natuur. Dit denkvermogen wordt de zetel van het denken voor zijn verdere klim.

Boog-Intelligentie

Op aarde heeft door de wil van deze Boog-Intelligentie
Een lichaamsloze energie Materie's mantel aangedaan;
Proton en foton dienden het verbeeldende Oog
Om subtiele dingen te veranderen in een fysieke wereld
En het onzichtbare verscheen als vorm
En het ontastbare werd gevoeld als massa:
De magie van het waargenomene voegde zich bij concept's kunst
En verleende ieder object een verklarende naam:
Idee was vermomd in een lichaam's kunstenaarschap,
En door een vreemde atomische wet's mystiek
Was een raamwerk gemaakt, waarin het gevoel
Haar symbolische beeld van het universum kon plaatsen.

Deze Intelligentie beperkt het Oneindige in eindige vormen en fenomeen en corresponderende namen. Het classificeert en verdeelt en arrangeert dingen door aan ieder element een massa en vorm en functie toe te kennen in het universum. Het bouwt ook instrumenten om haar werkingen waar te nemen, terwijl het daarbij het waargenomene en het concept verbindt, waardoor we proberen het onbegrijpelijke universum te bevatten. De zintuigen zelf zijn door dit denkvermogen ontworpen om een raamwerk te bouwen rond een lichaamsloze energie om het beeld te creëren van een voelbaar en waarneembaar universum.

Slotopmerkingen

Een diepzinnige en subtiele waarheid wordt geopenbaard aan ons over hoe het universum van vormen en fenomenen gebouwd wordt. Door de actie van een kosmisch denkvermogen wordt de stroom van energie gericht in gefixeerde patronen, die bewegen in reguliere wederkerende intervallen. Deze vastheid van beweging bouwt patronen en geeft ons ook het besef van soliditeit, zelfs ofschoon alles in een constante stroom is. Onze zintuigen, die zelf een product zijn van dit denkvermogen, kunnen niet de eeuwigdurende verandering detecteren onder een zekere grens. Veel zoals een cinematografische film, die discontinue is, geeft het denkvermogen toch het besef van continuïteit, zodat ook onze zintuigen misleid zijn in de maas van het fenomeen en niet in staat zijn om te behouden, wat erachter ligt.

Een Verbindende Intelligentie, p. 241-242

Openingsopmerkingen

Deze intelligentie, ofschoon die ogenschijnlijk vrij lijkt te zijn, bindt zichzelf binnen de beperkingen van zijn eigen scheppingen. Het werkt mechanisch, zodat een tijdelijke orde geschapen wordt en objecten een zekere wet en koers volgen, die voor hen uitgezet zijn door de actie van dit denkvermogen. Het verbindt de fysieke en vitale delen aan hogere toestanden van bewustzijn.

Een groter wonder

Zelfs een groter wonder werd verricht.

Zijn werkingen stoppen hier niet. Een groter wonder verschijnt voor de ogen, terwijl het werkt in materie's diepten en handelt op de vormloze energie.

Het bemiddelende licht

Het bemiddelende licht verbond het lichaam's vermogen,
De slaap en het dromen van boom en plant,
Het dier's levendige gevoel, het denken van de mens,
Met de schittering van een Straal boven.

Het denkvermogen heeft zich ontwikkeld om zo te bemiddelen tussen het hogere bewustzijn en het lichaam. Niet alleen menselijke wezens, maar zelfs dieren en planten reageren op de hogere toestanden door de bemiddelende vertegenwoordiging van dit denkvermogen.

Gevoelige doorgangen

Zijn vaardigheid, die Materie's recht bekrachtigt om te denken
Sneed gevoelige doorgangen voor het denkvermogen van het vlees
En vond een middel voor Onwetendheid om te weten.

Dit denkvermogen heeft het brein ontwikkeld op een zodanige manier om de gedachten te ontvangen en door te sturen, die opkomen in het kosmische bewustzijn als vibraties. Aldus begint materie, door zijn bemiddeling, te denken en Onwetendheid begint bewust te worden door het menselijke brein

Symbol woorden.

Door haar vierkantjes en kubussen van woorden aan te bieden
Als verbeelde substituten voor de werkelijkheid,
Een gemummificeerd mnemonisch alfabet,
Hielp het de nietsziende Kracht haar werken te lezen.

Geluiden en woorden zijn symbolen om toestanden van bewustzijn uit te drukken. Dit denkvermogen heeft geholpen om taal uit te vinden en zijn regels om 'kennis' te formuleren en zijn leren te communiceren. Door het medium van de taal beginnen we gewaar te worden door uit te drukken wat er ongezien ligt of vaag gevoeld binnenin ons.

Een begraven bewustzijn

Een begraven bewustzijn kwam in haar omhoog
En nu droomt zij zichzelf menselijk en ontwaakt.

Langzaam vormt dit zwoegende vermogen onze mensheid uit een grotendeels dierlijk lichaam. Het wekt het verwickelde denkvermogen binnen de materie op en opent daarbij de deuren naar de evolutie van dier naar mens.

Mobiele Onwetendheid

Maar alles was nog een mobiele Onwetendheid;
Kennis kon nog niet komen en stevig
Deze enorme uitvinding, als universum gezien, vastpakken.

Er was nog geen finaliteit in zijn 'kennis', die alleen maar een voorlopig schema was van denken, dat probeerde het universum te begrijpen en te verklaren. Het bleef veranderen met het voorbijgaan van de tijd, terwijl het grotere gradaties van onwetendheid verving door mindere.

Logica's harde machine

Een specialist van logica's harde machine
Heeft zijn rigide kunstmatigheid aan de ziel opgelegd;
Als een hulp van het uitvinder intellect
Heeft het de Waarheid in handzame stukken gesneden,
Opdat ieder zijn rantsoen zou hebben van gedachten-kost,
Om dan Waarheid's verslagen lichaam te herbouwen met zijn kunst:
Een exacte en dienstbare en bedrieglijke robot
Verdrong de geest's fijnere kijk op dingen:
Een gepolijste machine deed het werk van een god.

Kennis is uitgestrekt en oneindig. Het heeft een uitgestrekt en soepel denkvermogen nodig om de wegen te begrijpen van de werkingen van een vrije kosmische Intelligentie. Toch fixeert dit denkvermogen het door het gebruik van logica en roept als wetten, wat eenvoudig een gewoontepatroon is. Het kon de totaliteit niet bevatten van de schepping en sneed het daarom in kleine stukjes en deeltjes door middel van het scherpe mes van de logica.

Toe verenigde het hen samen om het geheel te begrijpen. Maar de Waarheid is groter dan de som van haar delen. En er is iets in ons, dat ontsnapt aan maat en

hulpmiddel. Deze kern, deze centrale verbinding, kon het niet peilen. Aldus zag het in het universum.

Een dode machine en in de natuur een onbewuste energie, die onophoudelijk werkte met een minutieuze precisie, alsof het gedreven werd door een blinde mechanische robot, die perfect was in zijn werkingen, maar kunstmatig en vals. Er was geen behoefte meer aan bewuste krachten en wezens, die de machines van de schepping in groeven richtten, die gezet waren door een uitgestrekte kosmische Intelligentie. Alles was de werking van een onbewuste kracht.

Het ontbrekende Waarheid's geheel

Niemand vond het ware lichaam, zijn ziel leek dood:
Niemand had de innerlijke blik, die het Waarheid's geheel ziet;
Alles verheerlijkte het glinsterende substituuat.

Aldus werd de totale Waarheid en haar vlammeende kern gemist. Wat gevonden werd, was een dood universum, dat glinsterde van juwelen lampen, die op de een of andere manier aangestoken waren door de dans van mechanische energieën en krachten, die geen werkelijke basis hadden of een reden om te bestaan.

Slotopmerkingen

Dit is het beeld van de schepping, dat uitgeschetst wordt door het kleine denkvermogen, zijn oppervlaktebegrip van de krachten, die de fysieke wereld drijven. Maar de Schepping gaat verder en er zijn grotere vistas, die onbekend blijven voor zijn zoektocht.

Het Vermogen van Verbeelding p. 242-243

Openingsopmerkingen

Terwijl het kleine denkvermogen kennis neerbond aan vaste feiten en rigide wetten, bestuurd door maat en hulpmiddel, veegde een vermogen naar beneden van vanboven. Dit vermogen, dat we benoemen als verbeelding, is feitelijk een deel van het formatieve vermogen van Maya. Het is aan de mens gegeven om te ontsnappen aan de val van de zintuigen en het denkvermogen, die gebonden zijn aan hun onvolmaakte en onvolledige data.

Een rebellenlicht

Toen raasde van de geheime hoogten een golf omlaag,
Een briljante chaos van rebellenlicht verrees;
Het keek omhoog en zag de verblindende toppen,
Het keek vanbinnen en wekte de slapende god.

Verbeelding kwam naar beneden om de ontdekking te ondersteunen van de Waarheid. Het ontwaakte binnenin ons het besef van een god en boven de oogverblindende toppen, dat besloten is voor ons aardse zicht, dat gevormd is onder de druk van het kleine denkvermogen. Het was een rebellenlicht, dat probeerde te ontsnappen tegen vaste wetten en onderzocht nieuwe en onbekende mogelijkheden.

Stralende troepen

Verbeelding riep haar stralende troepen,
Die zich in onontdekte scenes wagen,
Waar alle wonderen schuilen, die niemand reeds heeft gekend:
Terwijl zij haar mooie en wonderbaarlijke hoofd verhief,
Zwoer zij samen met inspiratie's zustergebloed
Om denken's hemelen te vullen met glinsterende nevels.

Verbeelding kwam en opende de deuren van mensen's denkvermogen naar inspiratie en andere hogere mogelijkheden. Het leidde mensen in onbekende werkelijkheden en onontdekte domeinen van bewustzijn, waar wonder en verwondering de manier was om te leven en te zijn. Aldus werd de hemel van mensen's denkvermogen gevuld met de glans en gloed van het etherische en sublieme.

Mythe zoogde kennis

Een heldere Dwaling omzoomde het mysteriealtaar's fries;
Duisternis werd de verzorger van wijsheid 's occulte zon,
Mythe zoogde kennis met haar luisterrijke melk;
Het kind ging over van schemerige naar stralende borsten.

Ofschoon verbeelding niet de waarheidsvisie is, kan het nog de deuren ernaar openen van het denkvermogen, dat ingesloten is binnen vaste grenzen van de zintuigen er naartoe. Zij openen nieuwe mogelijkheden van begrip en zien en helpen daarbij het denkvermogen groeien naar een grotere Waarheid dan het kleine denkvermogen kan vermoeden. Het is de geboorteplaats van mythen, die vaak in hun hart een veel diepere waarheid dragen dan de kleurloze aardse werkelijkheden en onze al te materieel verkrampde visie van dingen.

Voedde de onvolwassen goddelijkheid

Aldus werkt het Vermogen in op de groeiende wereld;
Zijn subtiele vernuft hield de volledig gebolde vuurzee tegen,
Koesterde de ziel's kindertijd en voedde het met ficties
Veel rijker in hun zoete en nectarachtige sap,
Dat zijn onvolwassen goddelijkheid voedde,
Dan het ruwe of droge stro van Rede's bouwland,
Zijn opgehoopte veevoer van ontelbare feiten,
Het plebejische voedsel, waar wij vandaag de dag op gedijen.

Gevoed door verbeelding begint het denkvermogen te groeien naar Wijsheid, die verloren is in een stapel van 'feiten en beelden en informatie', die geleverd worden door de misleidende zintuigen. Verbeelding tekende een beeld van de werkelijkheid, die de zintuigen niet konden waarnemen. Ofschoon het niet de volle waarheid is, was het voldoende om het ziel's zoeken en aspiratie te voeden. Gevoed door deze rijkere en zoetere en nectarvolle melk, groeide de kinderziel naar Wijsheid met veel groter gemak dan door het voedsel van 'droge feiten', die geleverd worden door de Rede.

Werkelijkheid van vroeg licht

Aldus stroomden uit de werkelijkheid van het vroege Licht
Etherische denkwijzen neer in Materies wereld:
Haar goudgehoornde kudden schaarden samen in aarde's hartengrot.

Gevoed door dit vroege licht begon het Denkvermogen etherische gedachten te ontvangen en het besef te ontwikkelen van het heilige en het sublieme. Dit licht ging de hartengrot binnen om de kinderziel te voeden.

Morgenstralen

Haar morgenstralen verlichten onze schemering's ogen,
Haar jonge formaties bewegen het aardse denkvermogen
Om te werken en te dromen en te herscheppen,
Om schoonheid's aanraking te voelen en de wereld te kennen en het zelf:
Het Gouden Kind begon te denken en te zien.

Onze ogen, die niet in staat waren om de duisternis af te schudden van het dierlijke bewustzijn, begonnen te dromen en te ontwaken tot de diepere werkelijkheden, die verborgen zijn voor het dierlijke en materiele denkvermogen. Het begon de aanraking te voelen van schoonheid en het zelf vanbinnen. De deuren van een subjectieve innerlijke ruimte, die geopend zijn voor de mens en hiermee begon de ziel in de mens zich naar binnen te keren en opnieuw naar het leven te kijken.

Slotopmerkingen

Het vermogen van verbeelding is een reddende genade, die aan de mens gegeven wordt. Maar we oefenen het gewoonlijk niet of weten, hoe het te gebruiken. De rede stuurt het integendeel vaak weg als een fantasie. Maar in werkelijkheid opent deze fantasie de deuren naar een grotere Waarheid, wanneer we de leiding nemen en onderzoeken, wat voorbij de grenzen ligt van onze zintuigen en het denkende denkvermogen.

Denkvermogen's Kinderstapjes p. 234-244

Openingsopmerkingen

Hier werden de eerste glinsteringen gezien van het Denkvermogen. Dit waren de eerste stappen, die het Denkvermogen nam naar het verre licht, dat zijn ware Huis is.

Eerste voorwaartse stappen

In die heldere werkelijkheden liggen Denkvermogen's eerste voorwaartse stappen.

Deze heldere werkelijkheden zijn niet de laatste, maar de eerste in een serie stappen, die in helderheid groeien en in duidelijkheid, terwijl ons bewustzijn klimt.

Onwetend, maar gretig

Van alles onwetend, maar gretig om alles te weten,
Begint hier zijn curieuze trage onderzoek;
Altijd grijpt zijn zoeken naar vormen om hem heen,
Altijd hoopt hij om grotere dingen te vinden.

Met de verschijning van het denkvermogen komt er een queeste en zoeken naar kennis in het spel. Ofschoon onwetend om mee te beginnen is het denkvermogen geboren met een drang om steeds meer te kennen. Het is juist zijn natuur om iets te zoeken en gevonden te hebben, dat doorgaat voor een dieper en groter onderzoek.

Uitvinding's grens

Vurig en goudglanzend van zonsopgangsvuren,
Alert leeft het op uitvinding's grens.

De fakkels van kennis, die het denkvermogen ontwaken, zijn als de vuren, die getint zijn met wenken van de zonsopgang. Het is gevuld met de verwachtingen om nieuwe dingen te ontdekken, die niet zichtbaar waren in de duisternis.

Kind's schaal

Toch is alles, wat het doet, op een kind's schaal
Alsof de kosmos een kinderspel was,
Denkvermogen, leven het speelgoed van een Titaan's baby.

Toch zijn al zijn ontdekkingen en uitvindingen als speeltjes in de grote kraamkamer van de schepping, waar het leert om te spelen met de modder, totdat het klaar is om zijn ogen te verheffen naar de hemelen.

Namaakfort

Het werkt als iemand, die een namaakfort bouwt,
Wonderbaarlijk stabiel voor een tijdje,
Gemaakt van het zand op een oever van de Tijd,
Middenin een occulte eeuwigheid's oeverloze zee.

Wat het bouwt, is niet het werkelijke, maar haar imitaties en dubbelgangers, die een tijdje blijven op de oevers van de tijd, wiens einden en diepten verborgen zijn voor zijn zicht.

Kennis ontwaken

De Grootmacht koos een klein scherp instrument,
Een moeizaam tijdverdrijf volgt gepassioneerd;
Het onderrichten van de Onwetendheid is haar moeilijke last,
Haar denken begint bij een oorspronkelijke onwetende Leegte
En wat zij onderwijst, moet zij zelf leren
En kennis uit haar slaperige rustplaats doen ontwaken.

Deze Grootmacht, het Denkvermogen, start zijn werk met het kleine instrument, dat kan werken met minutieuze dingen. Zijn doel is om onwetendheid te onderwijzen en te oefenen en in ons half dierlijke bewustzijn het zoeken naar kennis te ontwaken uit zijn verborgen kamer, waar het ligt te slapen. Het moet eerst zichzelf en zijn eigen werkingen begrijpen.

Vriend en gevangene van ons geheime zelf

Want kennis komt niet naar ons toe als een gast,
In onze kamer binnengeropen uit de uiterlijke wereld,
Verborg het zich als een vriend en huisgenoot van ons geheime zelf,
Achter ons denkvermogen en viel in slaap
En ontwaakt langzaam onder de schokken van het leven;
De machtige demon ligt ongevormd vanbinnen,
Om aan te roepen, om het een vorm te geven is Natuur's taak.

Alle kennis ligt binnenin ons in onze sublimale delen, die verloren zijn voor onze oppervlaktevisie en begrip. Het ontwaakt langzaam, terwijl we gaan door de verscheidene ervaringen en uitdagingen van het leven. Langzaam neemt het een gedaante en een vorm. Te ontwaken, te onderwijzen en deze kennis naar buiten te brengen, die verborgen is binnen onze kamers door het uiterlijke contact met de wereld is de taak, die het gegeven is.

Slotopmerkingen

Dit is het begin van de mentale intelligentie, terwijl het ontwaakt en zijn werkingen in de mens begint.

Een Klein Licht op Aarde's Duisternis, p. 244-245

Openingsopmerkingen

De geboorte van het Denkvermogen op onze aarde markeert een transitie van het onbewust gedreven dier naar een zelfbewust wezen. Deze transitie begint met de komst van het denkvermogen en de beroeringen van een mentaal bewustzijn in het menselijke brein.

Chaos van het ware en het valse

Alles was een chaos van het ware en valse,
Het Denkvermogen zocht midden tussen diepe nevels van
Onwetendheid;
Hij keek in zichzelf, maar zag geen God.

Het Denkvermogen is door zijn natuur een zoekende intelligentie. De capaciteit om te reflecteren en vanbinnen te kijken en te onderscheiden wordt geboren met het denkvermogen Maar de volle ontwikkeling van deze capaciteiten neemt een lange evolutionaire reis. De Nacht van Onbewustheid is nog te zwaar op de leden van de aarde. Haar zicht is gedeeltelijk en vermengd en gemakkelijk vatbaar voor deceptie. Het probeert vanbinnen te kijken, maar vindt geen Waarheid van God.

Een interim diplomatie

Een materiële interim diplomatie
Ontkende de Waarheid, opdat vergankelijke waarheden konden leven
En verborg de Godheid in overtuiging en gissing,
Zodat Wereld-Onwetendheid langzaam wijs mag worden.

Toch wordt dit onvermogen en deze dwaling en onwetendheid toegestaan, omdat alleen zo materie en op materie gebaseerd leven langzaam kan ontwaken naar het Licht. Het denkvermogen moet zich eerst keren naar grove objecten, voordat het greep kan krijgen op de subtiele. Daarom is zijn ontkenning van God en de Waarheid zelf een deel van het grote plan. Op zijn best kan dit kleine denkvermogen God tevoorschijn toveren in zekere vaste formules van Religie en geloofsbelijdenis en culten. Toch groeit de heimelijke Invloed en de wereld wordt langzaam wijzer.

Imbrogljo, gemaakt door het soevereine Denkvermogen

Dit was het imbrogljo, gemaakt door het soevereine Denkvermogen,
Dat vanaf een glansrand de Nacht in keek
In haar eerste bemoeienissen met het Onbewuste:
Haar vreemde schemering verbijstert haar lumineuze ogen;
Haar snelle handen moeten een voorzichtige geestdrift leren;
Slechts een langzame vooruitgang kan de aarde verdragen.

Dit spel van waarheid en dwaling, licht en duisternis werd toegestaan door het soevereine Denkvermogen of de allerhoogste Intelligentie, die een kleine straal van Licht gestuurd heeft vanaf een verre rand in deze wereld van Duisternis, zodat het langzaam naar Licht zou kunnen ontwaken. De eerste stappen zijn voorzichtige stappen, omdat anders te veel lichten ons verblinden.

Anders dan de aarde's sterkte

En toch was haar sterkte anders dan de ongeziene aarde's,
Gedwongen om geïmproviseerd gereedschap te hanteren,
Uitgevonden door de levenskracht en het vlees.

Ons fysieke lichaam organiseert hulpmiddelen en instrumenten, die we kennen als organen om de levenskracht te laten stromen en handelen door ons. Maar het denkvermogen controleert hen werkelijk. Het denkvermogen is de subtiële vertegenwoordiging, die de eindgebruiker is en tijdelijke meester, totdat de ziel vanbinnen naar buiten stapt en de leiding neemt. Door middel van deze aardse instrumenten probeert het denkvermogen om voorbij de aarde te reiken en zich in andere domeinen te wagen.

Twijfelachtige beelden

De aarde neemt alles waar door twijfelachtige beelden,
Zij stelt zich alles voor in gevaarlijke stralen van zicht,
Kleine lichtjes, die aangestoken zijn door aanrakingen van het tastende denken.

De zintuiglijke apparatuur, die bedacht is door de materiele natuur, is hoofdzakelijk een kanaal voor contact met de uiterlijke wereld. Maar het meesterzintuig, dat vorm en gedaante geeft en betekenis en besef geeft aan wat zo ontvangen wordt door het denkvermogen. Het verleent opvatting aan waarneming en gewaarzijn aan gewaarwording.

Natuur's mystieke eenheid verdrijven

Niet in staat tot het ziel's directe inzicht
Ziet zij bij vlagen en soldeert kennisschroot,
Maakt Waarheid de slavin van haar behoefteigheid,
Verdeelt, Natuur's mystieke eenheid verdrijvend,
Het bewegende Al in kwantum en massa;
Zij neemt haar onwetendheid als maatstaf.

Het denkvermogen neemt waar door de zintuigen, die stukjes en beetjes informatie doorsturen door hun onvolmaakte kanalen. Dan assembleert het deze stukjes en beetjes en zet ze bij elkaar om een of ander soort coherent beeld op te bouwen. Dit noemt het denkvermogen als een coherent feit. Maar het mist de ziel, die erachter

staat en vloeit in het materiële beeld en de mystieke eenheid van de Natuur, die een enkel continuüm is en geen assemblage van gescheiden verdeelde eenheden. Het denkvermogen kan dit niet peilen, omdat het juist door zijn natuur uit de totaliteit beetjes en delen uitmeet, want alleen zo kan het dingen waarnemen.

Kinderlijke soevereiniteit

In haar eigen domein een paus en een ziener,
Dat grotere Vermogen met haar half-gerezen zon,
Wrocht binnen grenzen, maar beheerste haar gebied;
Zij wist door een privilege van denkende kracht
En claimde een kinderlijke soevereiniteit van zicht.

In zijn oorsprong is het Denkvermogen een ziener, die bemiddelt tussen de absolute Waarheid en deze wereld van relativiteiten. Het is als een half opgegane zon, wiens andere helft besloten is in een of andere hogere hemisfeer van het Bestaan. Maar hier werkt dit vermogen binnen de perken, die ervoor neergezet zijn door de materiële natuur. Zij probeert voorbij deze grenzen te gaan door het vermogen van het denken, dat het gebied probeert te begrijpen van zijn werkingen. Toch is het nog een kindermacht, die de eerste enkele stappen neemt naar Kennis en de Wijsheid er voorbij.

De Aartsengelenblik

In haar ogen, hoe donker ook omrand, was
De Aartsengelenblik ontvlamd, die weet wie zijn daden inspireerde,
En een wereld schept in zijn vér-ziende vlam.

Er is in het Denkvermogen een licht, dat omgeven is door dichte ringen van onwetendheid. Dit licht is ermee gekomen van de werkelijkheden van de grote goden, die het inspireren. Terwijl het aldus dingen ziet, hoe partieel ook, in dat licht, bouwt het denkvermogen zijn eigen wereld, waarin ons wezen verblijft.

Grenzen van subtiel vermogen

In haar eigen werkelijkheid struikelt zij niet, noch faalt,
Maar beweegt binnen grenzen van subtiel vermogen,
Waarover het denkvermogen kan stappen naar de zon.

In zijn hoogste werkelijkheden kan het Denkvermogen gezien en ervaren worden als een foutloos vermogen van intuïtie, dat werkt binnen fijne grenzen. Voorbij deze hoogste werkelijkheden van het Denkvermogen is de volle vuurgloed van de Supramentale Waarheid, waarvan het Denkvermogen zijn licht en macht betreft, zelfs ofschoon beperkt binnen de grenzen van onwetendheid.

Onbegrepen Alwetendheid

Als een kandidaat voor hoge suzereiniteit,
Hakte zij een doorgang door van de Nacht naar het Licht,
En zocht naar een onbegrepen Alwetendheid.

Het kleine denkvermogen is als een oefengrond voor iets, dat veel hoger is. De denkvermogen's klim kan ver gaan, grenzend aan werkelijkheden van grotere Kennis. Zijn evolutie is ver van voorbij. Het gaat van de nacht van onwetendheid naar het licht van perfecte Kennis, terwijl het zoekt naar de Alwetende Wijsheid, waarvan de stappen zeker zijn.

Slotopmerkingen

Het kleine Denkvermogen is een stap, die de natuur neemt in haar klim naar het Goddelijke Denkvermogen. De denkvermogen's vroege lichten kondigen een veel grotere Dageraad aan, die nog moet opkomen.

Het Fysieke Denkvermogen, p. 245

Openingsopmerkingen

Het kleine denkvermogen is gestratificeerd in drie lagen. De eerste van deze is dichtbij verbonden aan de aarde en het lichaam. Het ontwikkelt zich in het fysieke denkvermogen, waarvan het gebied grotendeels is, wat de zintuigen bepalen.

Drielichamige drie-eenheid

Een dwergachtige drielichamige drie-eenheid was haar dienstknecht.

Het kleine denkvermogen wordt gediend door een drievoudige laag van geestesgesteldheid, --- het fysieke, vitale en rationele denkvermogen.

Pygmeë Denken

Als eerste, de kleinste van de drie, maar sterk van leden,
Met laag voorhoofd en een vierkante en zware kaak,
Een pygmeëën Denken, dat binnen grenzen moet leven,
Altijd gebogen om feit en vorm te hameren.

De eerste van deze drie is een laag bewegend denken, dat verwickeld is in en betrokken bij uiterlijke dingen en objecten, die de fysieke zintuigen kunnen grijpen. Het leeft binnen de grenzen, die gedefinieerd zijn door zijn onmiddellijke omgeving en focust op uiterlijke observeerbare feiten en vormen van dingen. Het is het denkvermogen, dat gevonden wordt in de vroege primitieve mensheid, ofschoon het nog als een evolutionaire laag bestaat in ons.

Standplaats op Natuur's solide basis

Geabsorbeerd en opgesloten in uiterlijk zicht,
Heeft hij zijn standplaats ingenomen op Natuur's solide basis.

Geabsorbeerd in en beperkt tot wat de ogen zien en de oren horen is zijn gebied solide materie, zoals waargenomen door de uitwendige zintuigen. Voor dit denkvermogen is alleen dat werkelijk, wat de zintuigen kunnen vatten.

Gevangene van vormen

Een bewonderenswaardige technicus, een ruwe denker,
Een ponsmachine van het Leven aan gewoonte's groeven,
Gehoorzaam aan de grove Materie's tirannie,
Een gevangene van de vormen, waarin het werkt,

Dit denkvermogen is gebonden aan grove materie en het is admirabel in zijn werkingen op het grove fysieke gebied. Dit bindt het leven aan groeven van gewoonte en gehoorzaamt de wetten van de materie, terwijl het hen neemt als absoluut en finaal. Het is gevangen binnen de vormen, die bedacht zijn door het leven en neemt hen als ultieme mogelijkheden. Het kan zijn blik niet bevrijden voorbij de ijzeren grip van materie en het fysieke lichaam.

Bindt zichzelf

Het bindt zichzelf door wat het zelf creëert.

De waarheid van de materie is echter, dat dit denkvermogen zelf deze gewoonten creëert door gefixeerde patronen en herhalende mechanische bewegingen op te leggen in de materie. Na dat gedaan te hebben bindt het zichzelf aan wat het zelf gecreëerd heeft, terwijl het denkt, dat zij werkelijke wetten zijn, die het rigide en trouwhartig volgt.

Gewoonten en wetten

Als een slaaf van een vaste massa van absolute regels,
Ziet het de gewoonten van de wereld als Wet,
Het ziet de gewoonten van het denkvermogen als Waarheid.

In feite zijn er geen absolute wetten, maar alleen gefixeerde groeven, die gecreëerd zijn als inprentingen op de materie door het fysieke denkvermogen. Door een herhalende beweging worden deze gewoonten van het lichaam en de typische conventionele denkpatronen van het denkvermogen. Wij denken, dat zij een of andere soort regels en wetten van de natuur zijn en absolute waarheden, maar in werkelijkheid zijn zij niets anders dan gewoonten en handige hulpmiddelen.

Het algemene en het onbekende

In zijn werkelijkheid van concrete beelden en gebeurtenissen,
Veranderd in een versleten cirkel van ideeën
En altijd oude vertrouwde handeling herhalend,
Leeft het tevreden met het algemene en het bekende.

Dit denkvermogen is te verward met concrete 'feiten' om te zoeken naar of te denken over iets hogers of groters. Het betreft zijn denken uit de voorraad ideeën en leeft tevreden met de algemene ronde van het gewone leven binnen zijn set limieten en familiale rondten.

Slotopmerkingen

Dit denkvermogen fixeert patronen en creëert zo een soort tijdelijke orde. Zijn sterkte ligt in de mechanische gewoonten, die een manier van leven conserveren en preservareren. Zijn zwakheid is, dat het, terwijl het gebonden is aan deze conventies en gewoonten, niet in staat is om verder te gaan of een groter licht van Waarheid te zoeken.

Het Conservatieve Denkvermogen, p. 245-246

Openingsopmerkingen

Het fysieke denkvermogen is door juist zijn natuur conservatief. Het is beperkt in zijn scope van begrip en actie. Het prefereert stabiliteit boven verandering. Het mist motivatie en prefereert om de oude manier van leven voort te zetten.

Houdt van de oude grond

Het houdt van de oude grond, die zijn verblijfplaats was:
Verandering verafschuwend als een roekeloze zonde,
Argwanend tegenover iedere ontdekking
Vordert het slechts met stap na voorzichtige stap
En vreest het onbekende alsof een dodelijke afgrond.

Het vroege denkvermogen blijft in zijn kleine comfortzone en is voorzichtig voor enige verandering. Het loopt in groeven van gewoonte en wantrouwt al het nieuwe, of het nu een nieuwe ontdekking is of een nieuwe manier van leven. Zijn vooruitgang is langzaam, omdat het het onbekende vreest en iedere stap langzaam, behoedzaam en zorgvuldig neemt.

Veilige vaste voet

Als een zorgvuldige schatbewaarder van zijn onwetendheid,
Schrikt het terug voor avontuur, knipoogt naar glorieuze hoop,
Geeft de voorkeur aan een veilige vaste voet op dingen
Boven de gevaarlijke vreugde van wijdsheid en van hoogte.

Dit denkvermogen waardeert zijn onwetendheid, alsof het zijn nuttigste en meest onschatbare iets is in de wereld. Het krimpt ineen bij avontuur en weigert een claim in te zetten voor glorie. Terwijl het gelukkig is binnen zijn kleine en nauwe gefixeerde routine, prefereert het een stabiele onveranderde rondte van het leven, veilig binnen haar grenzen dan het avontuur uitproberen en de gevaarlijke vreugde van wijdsheid en hoogte.

Kapitale voorraad

De wereld's trage indrukken op zijn werkende denkvermogen,
Weifelende bijna onuitwisbare afdrukken,
Vermeerderen hun waarde door hun armoede;
De oude zekere herinneringen zijn zijn kapitale voorraad:
Alleen wat het zintuig kan vatten, lijkt absoluut:
Uiterlijke feiten beschouwt het als de enkele waarheid,
Wijsheid identificeert zich met de aardegerichte blik,
En lang gekende dingen en altijd gedane handelingen

Zijn voor zijn klampende greep een balustrade Van veiligheid op de gevaarlijke ladder van de Tijd.

Zijn zwoegende denkvermogen is langzaam in nieuwe indrukken ontvangen. De trage inprentingen, die het door de tijd verzamelt, zijn weinig en ver uiteen. Deze zijn de kapitale voorraad. Wat de zintuigen kunnen grijpen en de uiterlijke verschijningen laten zien, is de enige waarheid.

Gevestigde oude paden

Hemel's vertrouwen er in zijn de gevestigde oeroude paden,
Onveranderbare wetten, die de mens niet mag veranderen,
Een geheiligd nalatenschap van het grootse dode verleden
Of de ene weg, die God voor het leven gemaakt heeft,
Een ferme vorm van de Natuur, die nooit veranderd hoeft te worden,
Deel van de enorme routine van het universum.

Het waardeert traditie als iets heiligs, dat niet veranderd kan worden. Zelfs ofschoon de stroom van de tijd de mensheid voorwaarts draagt, weigert het de evolutionaire stroom te volgen. Nauw en dogmatisch gelooft het in zijn eigen benadering tot God als de enige ware en geldige. Door zo in het verleden te leven, weerstaat het het nieuwe en onbekende.

Slotopmerkingen

Dit traditionele en conservatieve denkvermogen wordt overal gevonden, van de religieuze fanatici tot de dogmatische wetenschapper. Al het fundamentalisme en de nauwheid en de rigiditeit van het denkvermogen en denken zijn zijn producten.

Zijn Doel in het Grote Schema van dingen, p. 246-247

Openingsopmerkingen

Toch dient dit denkvermogen ook een groot doeleinde in het grote schema van dingen. Wanneer het op zijn plaats gehouden wordt, kan het nuttig zijn. Maar buiten zijn plaats wordt het een grote weerstand voor verandering, evolutie en vooruitgang.

Een glimlach van de Behoeder

Een glimlach van de Behoeder van de Werelden
Zond als vanouds dit bewakers Denkvermogen naar de aarde,
Opdat alles zou kunnen staan in hun gefixeerde onveranderlijke type
En nooit van hun wereldlijke standpunt zou bewegen.

De grote Behoeder van de Werelden bindt dingen vast aan hun eigen veilige type. Dit voorkomt verwarringen, omdat ieder zijn eigen kleine plaatsje heeft en zijn nauwe grenzen, waarbinnen het kan handelen.

Trouw aan zijn taak

Men ziet het trouw cirkelen rond zijn taak,
Onvermoeibaar in een toegekende traditie's ronde;
In vervallen en afbrokkelende rituelen van de Tijd
Houdt het nauwlettend de wacht voor gewoonte's muur,
Of in een oeroude Nacht's schemerige omgevingen
Sluimert het op een kleine binnenplaats' stenen
En blaft naar ieder ongewoon licht
Als naar een vijand, die zijn huis zou kunnen breken,
Een waakhond van de geest's zintuig omheinde huis van de geest
Tegen indringers uit het Onzichtbare,
Gevoed met afval van het leven en Materie's beenderen
In zijn kennel van objectieve zekerheid.

Dit denkvermogen houdt vast aan zijn mechanische rondte in vaste groeven van gewoonte en gebruik. Zelfs wanneer de wereld verder gegaan is en de mensheid veel veranderd is, zelf, wanneer de condities van het leven en de waarden geëvolueerd zijn, dan prefereert dit denkvermogen zijn oude manieren, die achtergelaten zijn aan de kant van de weg, terwijl de tijd voorwaarts marcheerde. Gelijk een hond, die trouw is aan zijn verblijfplaats, zelfs wanneer het afgebrokkeld is en de meester weg is, kneust dit denkvermogen zich aan de vurige beschermingstraditie en beschouwt alle verandering met achterdocht en angst. Het vertrouwt alleen zijn uiterlijke zintuigen en voedt zichzelf met de overblijfselen van het leven, terwijl het verder evolueert. Het blijft bij de uiterlijke gebieden en negeert de innerlijke impuls om te groeien. Aldus blijft het verbonden aan en bewaakt zijn oude manier van leven.

Afgemeten grootheid

En toch staat erachter een kosmische macht:
Een afgemeten Grootheid behoudt zijn uitgestrektere plan,
Een peilloze gelijkheid brengt ritme in de tred van het leven;
De sterren's onveranderlijke omlopen doorploegen de inerte Ruimte,
Een miljoen soorten volgen één stomme Wet.

Toch was dit noodzakelijk voor de schepping om te bestaan. Het houdt alle dingen in hun vaste banen en binnen hun grenzen, die neergezet zijn door de natuur. Ieder object volgt het ritme en de routine, die ervoor bepaald zijn door de natuur, de sterren en de rassen volgen de wetten van hun beweging binnen het gebied en de groeven, die voor hen gefixeerd zijn. Aldus wordt de balans van de schepping behouden.

Enorme traagheid

Een enorme traagheid is wereld's verdediging,
Zelfs in verandering wordt onveranderlijkheid gekoesterd;
In inertie verzinkt de revolutie,
In nieuwe kleding hervat het vroegere zijn taak;
De Energie handelt, het stabiele is zijn zegel:
Op Shiva's borst is de enorme dans gebleven.

Deze inertie om te veranderen preserveert de kosmische orde, zelfs als het de toekomstige evolutie weerstaat. Zelfs de impuls om iets nieuws naar buiten te brengen wordt naar beneden getrokken naar het oude patroon van het leven en het nieuwe evangelie blijkt de oude wijn te zijn in een nieuwe fles. De grote enorme Energie, de Shakti handelt, terwijl het alle dingen voorwaarts draagt, maar Haar snelle Voeten worden gesteund op Shiva's borst om zo chaos en wanorde te voorkomen.

Slotopmerkingen

Ieder vermogen van de natuur, ieder van haar lagen dient een zeker doeleinde. De conservatieve geest fixeert dingen in een patroon, maar dezelfde geest wordt een obstakel, wanneer het uur van verandering er is en nieuwe dingen naar beneden in de wereld gebracht moeten worden.

Het Dynamische Vitale Denkvermogen, p. 247-248

Openingsopmerkingen

De betovering van het fysieke denkvermogen, die gebonden wordt aan conventie en routine, wordt gebroken door de verschijning van het dynamische vitale denkvermogen in de mens. Dit denkvermogen is hongerig naar innovatie en verandering en probeert op de een of andere manier vrij te breken van de rondten van routine, waaraan het zichzelf gebonden vindt.

Een vurige geest

Een vurige geest kwam, de volgende van de drie.

In zijn sequentie van verschijning van de lagere drie lagen van het denkvermogen is het de tweede van de drie lagen van het denkvermogen, dat in de mens gevonden wordt. Sri Aurobindo noemt het een vurige geest, omdat het vol passie is en vurig voor nieuwe ontdekkingen.

Een gebochelde rijder

Een gebochelde berijder van de rode Wilde-Ezel,
Een onstuimige Intelligentie sprong naar beneden met leeuwenmanen
Vanaf het grote mystieke Vuur, dat de werelden omringt
En met zijn verschrikkelijke kant aan wezen's hart eet.

Dit dynamische denkvermogen springt in iedere richting, terwijl het gretig is om het onbekende te vangen. Het eet van onze emoties, terwijl het hen verbrandt als brandstof om zichzelf energiek te houden. Zijn geboorte is uit het mystieke Vuur, dat brandt in de middenwereld als de bron van hun energieën.

Brandende visie van Verlangen

Vandaar ontsprong de brandende visie van Verlangen.

Dit denkvermogen geeft gedachtevormen aan het Verlangen, die haar vuur verhevener laat branden.

Duizenden vormen

Duizenden vormen droeg het, nam ontelbare namen aan:
Een behoefte van veelvuldigheid en onzekerheid
Prikkelt het altijd om de Ene na te volgen
Op ontelbare paden door de onmetelikheden van de Tijd
Door circuits van oneindig verschil.

Dit denkvermogen neemt, vermoeid van wat de gelijkheid geeft, veel namen en vormen aan. Het heeft behoefte aan de veelvuldigheid en speelt met onzekerheid. Toch is het altijd in de navolging van de Ene door ontelbare wegen over de uitgestrekte ruimten van de Tijd.

Ambigu vuur

Hij brandde alle borsten met een ambigu vuur.

Het vuur van verlangen en passie is het ambigue vuur, dat alle dingen naar het Nieuwe en het Onbekende drijft, maar ook het huis naar beneden brengt, dat het behoudt. Het groeit door zijn brandstof's dood.

Troebele einden

Een straling, die glanst op een duistere stroom,
Het vlamde naar de hemel, zonk dan, verzwolgen, naar de hel;
Het klom omhoog om Waarheid neer te trekken in het slijk
En gebruikte voor troebele doeleinden zijn briljante Kracht;
Een reusachtige gouden en blauwe en rode kameleon,
Die veranderde in zwart en grijs en spookachtig bruin,
Het staarde hongerig vanaf een gevlekte boog van het leven
Om insectenvreugdes te pakken, zijn favoriete voedsel,
Het groezelige onderhoud van een weelderig gestel,
Dat de schitterende passie van zijn tinten koesterde.

Dit denkvermogen klimt alleen op om dingen te trekken in het slijk van de aardenatuur. Het vliegt, maar alleen om kleine vreugden te vangen en insectenvoedsel. Het schijnt op een duistere stroom en verandert kleuren als een kameleon om bij zijn behoeften van het moment te passen. Aldus groeit het, terwijl het zijn onwetendheid voedt met kleine vreugden en verdriet van het leven. In lucide momenten klimt het, maar kan het niet lang volhouden, noch weten, hoe het de poorten moet openen naar het Verdere. Vandaar dat het ineenstort en terugkeert naar zijn lage evenwicht.

Rokende tong.

Als een slang van vuur met een saaie wolk als staart,
Gevolgd door een droomgebroed van glinsterende gedachten,
Een opgetild hoofd met veelkleurige flikkerende kammen,
Likte het naar kennis met een rokende tong.

Het probleem is, dat dit denkvermogen beperkt is en bevooroordeeld door de strenge aandrang van passies en verlangens. Zij verduisteren zijn begrip en de dromen, die het najaagt door glinsterende gedachten dragen ons niet door het land van Licht en Waarheid. Zelfs wanneer het het hoofd optilt en zich inspant voor kennis, is zijn begrip arm en bedekt met de duisternis, die het omgeeft.

Draaikolk

Als een draaikolk, die zoog in een lege lucht,
Baseerde het kolossale claims op leegheid,
In het Niets geboren en tot het Niets teruggekeerd,
Toch dreef het de hele tijd, ongewild,
Naar het verborgen iets, dat Alles is.

Het beweegt steeds rond, terwijl zijn dromen zuigt uit de lege lucht. Het vult vacante ruimten vanbinnen met kleuren van fantasie, waarvan geen er werkelijk is. Toch drijft het door al dit streven en deze inspanning ons wezen naar de Bron van alle dingen.

Slotopmerkingen

Een denkvermogen van fantasie en verbeelding wordt bewogen door een nieuw avontuur naar onbekende dingen. Dit geeft de duw naar de modus, dat kort zou duren door een smalle sectie van de tijd, totdat het vervangen wordt door een nieuwe modus. Maar ook het denkvermogen drift ons naar nieuwe ontdekkingen.

De Avonturier, p. 248-249

Openingsopmerkingen

Dit denkvermogen is een avonturier en een onderzoeker. Het wordt gemakkelijk getrokken naar het onbekende en is ook snel om fantasie en verbeelding te weven.

Vurig om te vinden

Vurig om te vinden, niet in staat om te behouden,
Was een briljante instabiliteit zijn merk,
Was dwalen zijn ingeboren trend, zijn inheemse aanwijzing.

Ofschoon het gretig is om nieuwe dingen te vinden, heeft het noch het geduld, noch het doorzettingsvermogen om de diepten binnen te gaan. Deze ingeboren instabiliteit en rusteloosheid is zijn ingeboren eigenschap, die het vatbaar maakt voor dwaling in zijn conclusies.

Niet reflecterend geloof

Onmiddellijk, vatbaar voor een niet reflecterend geloof,
Dacht het alles waar, dat zijn eigen hoop streelde;
Het koesterde gouden niemendalletjes, geboren uit wens,
Het greep naar het onwerkelijke voor voedsel.

Lichtgelovig en niet reflecterend springt het naar verschijningen en neemt dingen op zijn nominale waarden. Het accepteert gemakkelijk als ware dingen, die synchroon zijn met zijn wensdenken of zijn hoop flatteren. Zijn onrealistische wensen en fantasieën worden zijn kost.

Half geziene waarheden

In de duisternis ontdekte het lumineuze vormen;
Turend in een met schaduw omhangen halflicht
Zag het gekleurde beelden, gekrabbeld op Fantasie's grot;
Of het vloog in cirkels door vermoeden's nacht
En ving in verbeelding's camera
Heldere scenes van belofte, gehouden door vergankelijke flakkeringen,
De voeten van vluchtige dromen verankerd in leven's sfeer,
Bewaarden indrukken van voorbijgaande Vormen en bedekte
Vermogens
En flitsbeelden van half geziene waarheden.

Het vermengde gemakkelijk waarheid en valsheid en zag lumineuze vormen in de duisternis in zijn schaduwachtige licht. Zijn grillen tekenen beelden in het denkvermogen en steen of het bewoondg in cirkels van verbeelding en vermoeden,

waar het belofte en hoop vond. Alles, dat zijn voorbijkomende gril en verbeelding opving, werd behouden en zelfs haastige dromen en voorbijgaande vormen en beloften vermogens, die gezien werden in zijn halve licht, beschouwd als waarheden.

Niet begeleid door de rede of de ziel

Een gretige drijfveer om te grijpen en te bezitten,
Niet begeleid door de rede of door de ziende ziel,
Was zijn eerste natuurlijke beweging en zijn laatste,
Het verkwistte leven's kracht om het onmogelijke te verwerven:
Het verachtte de rechte weg en rende langs kronkelige bochten
En liet wat het had gewonnen achter als onbeproefde dingen;
Het zag niet verwerkeltte feiten als onmiddellijk feit
En verkoos de afgrond voor zijn sprong naar de hemel.

Te grijpen en te bezitten kwam natuurlijk naar zijn denkvermogen, terwijl het onmogelijke fantasieën najaagde, onverschillig voor de rede of de diepere ziel. Het hield ervan om te dwalen, terwijl het achterliet, wat het op een of andere manier verworven had, voor dingen, die het nog niet geprobeerd had of in bezit gehad. Het verlangde naar instant beloning, om moeilijke dingen in een ogenblik te realiseren. Aldus koos het het voorgerecht om te springen, terwijl het hoopte om de hemel te bereiken door dit blinde gebaar.

Met avontuur als zijn systeem

Met avontuur als zijn systeem in de gok van het leven,
Nam het toevallige verwervingen als betrouwbare resultaten;
Vergissing ontmoedigde zijn zelfverzekerde kijk niet
Onwetend van de diepe wet van wezen's wegen
En mislukking kon zijn onstuimige greep niet verflauwen;
Eén waargemaakte kans rechtvaardigde al het andere.

Te avonturieren was juist zijn systeem, te gokken voor toevallige verwervingen alsof zeker van hen te zijn. Dwalingen en mislukkingen brachten geen rede binnen, maar moedigden het alleen verder aan. Niet gewaar van de diepere wetten, die het leven besturen, richtte het zijn doel op het onmogelijke en probeerde, wat nooit of zelden bereikt werd.

De poging, niet de victorie

De poging, niet de victorie, was de charme van het leven.

Zijn vreugde was om te proberen, zelfs als het eindigde in een zekere mislukking.

Slotopmerkingen

Dit avontuurlijke denkvermogen breekt uit naar onbekende domeinen door het klaarblijkelijk onmogelijke uit te proberen. Begeleid door wensdenken wordt het bevredigd met halverwege huizen en neemt hen aan als zekere waarheden.

De Impulsieve Leider, p. 249

Openingsopmerkingen

Dit denkvermogen is snel om te springen op een impuls. Het springt van verschijning naar verschijning en slaat soms op het merk, en mist het soms volledig.

Onzekere winnaar

Als een onzekere winnaar van onzekere inzet,
Instinct zijn belemmering en levensdenkvermogen zijn heer,
Rende het zijn race en kwam als eerste of als laatste binnen.

Gedreven door impuls en instinct kan het alles zetten op een kans, en alles winnen of verliezen.

Een deel van oneindigheid's kracht

Toch waren zijn werken noch klein en vergeefs, noch niets;
Het verzorgde een deel van oneindigheid's kracht
En kon de hoge dingen scheppen, die zijn gril wilde;
Zijn passie ving, wat kalme intelligentie miste.

Toch moet zijn sprong van onzekerheid niet als nutteloos beschouwd worden of volledig verkeerd genomen. Hierdoor kan het vitale denkvermogen iets opvangen, dat de kalme rede mist, omdat het bezig is met de opties analyseren en afwegen. Zijn grillen kunnen de eerste hint zijn van de hogere dingen en zijn passie kan bij tijden bewogen worden door een goddelijke aandrang.

Inzicht van impuls

Inzicht van impuls heeft zijn plotselinge greep gelegd
Op hemelen, die verheven Denken had verborgen in verblindende mist,
Ving glinsteringen, die een schuilende zon onthulden:
Het drong door in de leegte en vond daar een schat.

Zijn plotselinge zien kan geïnspireerd worden door flitsen van intuïtie, die neerdalen van de hoogten. In de leegte vindt het de schatten van de zon, die zich verbergen door zijn natuur van fantasierijk opvatten.

Halve intuïtie

Een halve intuïtie purperde in zijn betekenis;
Het wierp de weerlicht's vork en trof het ongeziene.

Zelfs wanneer het niet het volle belang van zijn actie omvat of begrijpt, zou het toch het merk kunnen raken, terwijl hij zijn licht blind naar het ongeziene werpt.

Knipperde in het licht

Het zag in het donker en knipperde vaag in het licht,
Onwetendheid was zijn terrein, het onbekende zijn prijs.

Terwijl het niet in staat was om het licht lang te behouden, kan het intuïtief een of andere waarheid raken door in het donker te schieten en het te hebben als zijn prijsvangst.

Slotopmerkingen

Aldus zet Sri Aurobindo ieder vermogen van de Natuur op zijn juiste plaats, en laat ons zijn nuttigheid zien, zowel als de beperking in het totale schema van dingen

Het Rationele Denkvermogen, p. 249-250

Openingsopmerkingen

Na het fysieke en vitale denkvermogen verschijnt de rede in het menselijke spel. Het brengt maatstaf en regel met zich.

De laatste en de grootste

Van al deze Vermogens was de grootste de laatste.

De laatste van deze serie van het kleine denkvermogen en zijn vermogens is de rede. Er voorbij zijn andere lagen van het denkvermogen, die nog niet volledig gemanifesteerd zijn in de menselijke wezens. Zelfs de rede moet nog verschijnen in velen. Toch is een of ander soort rationeel denken tot op zekere hoogte nu een algemene schenking aan de mensheid.

De gedrongen godheid handwerkman

Laat arriverend van een ver plan van denken
In een samengepakte irrationele wereld van Kans,
Waar alles grof gevoeld werd en blind gedaan,
Waar nochtans het lukrake het onvermijdelijke scheen,
Kwam Rede, de gedrongen godheid handwerksman,
Naar haar beperkte huis op een rand van de Tijd.

De rede komt het laatst om het menselijke brein binnen te gaan van een hoog en verafgelegen vlak. Het begint orde te scheppen in een wereld van kans, waar alles blind gedreven wordt zonder bewust denken. Het wordt verbeeld als een man, die hurkt op een rand in de Tijd met hoge wenkbrouwen en een broedend voorhoofd. Het is de bouwer van vormen van denken en spraak.

De sterkste en de meest wijze van de drie

Als adept van heldere vindingrijkheid en ontwerp,
Met een nadenkend gezicht en turende ogen,
Nam zij haar standvastige en onwrikbare zetel,
De sterkste en meest wijze van het trolachtige Drietal.

Als meester in hulpmiddelen bouwen en plannen en dingen uitvoeren, houdt het een peinzend gezicht en ogen, die dieper proberen te zien. Ofschoon het niet de ultieme mogelijkheid is van het denkvermogen, is het nog de meest wijze en sterkste onder de drie.

Meetlat en sonde

Gewapend met haar lens en meetlat en sonde,
Keek zij naar een object-universum
En de menigten, die erin leven en sterven
En het lichaam van de Ruimte en de vlietende ziel van de Tijd,
En nam de aarde en de sterren in haar handen
Om te proberen, wat zij van deze vreemde dingen kon maken.

De rede vertrouwt op de data, die het ontvangt door de externe zintuigen. Dan zeeft het de data, categoriseert en labelt dingen, terwijl het ieder element in een aantal dingen breekt. Het neemt dan de maat van wat het observeert en plaatst het object in de context van de tijd en de ruimte. Zo onderzoekt het de aarde en de sterren en er verder voorbij en dieper binnen het materiele universum.

Doelbewust nijver denkvermogen

In haar sterke doelbewuste nijvere denkvermogen,
Met het uitvinden van haar schemalijnen van de werkelijkheid
En de geometrische curves van haar tijdsplan,
Verveelvoudigde zij haar langzame half-snedes van de Waarheid:
Ongeduldig voor het enigma en het onbekende,
Intolerant voor het wetteloze en het unieke,
Reflectie opleggend aan de mars van de Kracht,
Helderheid opleggend aan het onpeilbare,
Streefde zij om de mystieke wereld tot regels te reduceren.

Aldus werkt het met groot geduld. Terwijl het zich uitgiet over details en lijnen markeert, die het gescheiden object definieert in termen van Ruimte en eenheden van de Tijd, waarbinnen het wordt geobserveerd. Aldus gaat het voort van het half bekende naar het onbekende, alsof om het mysterieuze te ontrafelen door dit bewerkelijke proces. Aldus hoopt het om helderheid te brengen door alle bewegingen en objecten te reduceren tot regels en norm, terwijl de mystieke kant van de wereld onbegrepen blijft.

Niets wist zij

Niets wist zij, maar hoopte alles te weten.

Toch was al haar kennis gebaseerd op een bedrieglijke en onvolledige informatie van de uiterlijke zintuigen. Zij dacht, dat zij het allemaal weet, maar de diepten bleven verzegeld voor haar zoektocht en vandaar haar kennis ook onvolledig.

Slotopmerkingen

De rede is de laatste van de drie vermogens van het kleine denkvermogen, maar is alleen een opstap voor het denkvermogen om voorbij de rede te klimmen naar nog grotere en hogere vermogens, die tevoorschijn zouden komen in het menselijke spel door het evolutionaire proces.

Een Onvolmaakt Licht, p. 250

Openingsopmerkingen

De rede is een onvolmaakt licht, zelfs ofschoon nu gedacht wordt, dat het het hoogste is. Totdat grotere wegen van kennis hun deuren openen verlicht dit onvolmaakte licht het veld van de menselijke ervaring.

Een straal op het obscure Uitgestrekte.

In duistere onbewuste rijken, eens van denken vrij,
Gezonden door een allerhoogste Intelligentie
Om zijn stralen te werpen op het obscure Uitgestrekte,
Een onvolmaakt licht, dat een dwalende massa leidt
Door het vermogen van het zintuig en idee en woord,
Vist zij Natuur's proces, substantie en oorzaak uit.

Ofschoon vatbaar voor dwaling, is dit licht voornamelijk het eerste instrument, dat gebruikt wordt door de allerhoogste Intelligentie in het huidige stadium van de menselijke evolutie. Het verlicht de obscure massa van de mensheid en helpt ons tot welke mate en gradatie dan ook de processen te begrijpen van de Natuur en de oorzaak van dingen.

Gedachte's controle

Om het hele leven te harmoniseren door gedachte's controle,
Worstelt zij nog steeds met het enorme imbroglio;
Onwetend van alles, behalve haar eigen zoekende denkvermogen,
Kwam zij om de wereld van Onwetendheid te redden.

De rede brengt met zich het vermogen om ons leven rationeel te besturen en onze ongeregelde impulsen onder een of controle en orde te brengen. Zij heeft de perfecte rede niet, maar zij helpt toch om de ijzeren greep van onwetendheid enigszins te verminderen.

Een soevereine werker

Als een soevereine werker door de eeuwen,
Al, wat is, observerend en hervormend,
Nam zij zelfverzekerd haar ontzaglijke taak op zich.

Zij werkt door de eeuwen als in zover de meester van het menselijke denken. Zij observeert door de zintuigen en rangschikt informatie om het leven om te vormen in betere en harmonieuzere patronen.

Laag gebogen machtige figuur

Daar zit de laag gebogen en machtige figuur,
Gebogen onder de booglampen van haar huisfabriek,
Midden tussen het gerammel en gerinkel van haar gereedschappen.

Zij zit met haar blik naar beneden gekeerd op haar gebied van materie en leven.
Daar giet zij en observeert, probeert de verschijningen van het leven vast te houden
en te grijpen om hun samenstelling en bewegingen te kennen.

De grote codeur

Een rigoureuze blik in haar scheppende ogen,
Terwijl zij de kneedbare stof dwingt van het kosmische Denkvermogen,
Zet zij de harde uitvindingen van haar brein
In een patroon van eeuwige vastheid:
Onverschillig voor de kosmische stomme eis,
Onbewust van te nabije werkelijkheden,
Van de ongesproken gedachte, het stemloze hart,
Neigt zij ernaar om haar credo's en ijzeren codes te smeden
En metalen constructies om het leven op te sluiten
En mechanische modellen van alle dingen, die er zijn.

Dit denkvermogen is de grote codeur. Het observeert van dichtbij en zorgvuldig en zet dan dingen op plaatsen en in patronen, alsof zij onveranderlijke wetten zijn. Zij creëert gefixeerde dogma en rigide regels van het leven en plaatst zo de vrije stroom en ongebreidelde flux van het leven in systematische bewegingen en geordende ritmes. Veel ontsnapt echter aan zijn gebied van observatie, want er zijn dingen, die niet uitgedrukt zijn en niet gemeten kunnen worden. De rede kan alleen de oppervlakten van het leven scannen en terwijl het deze observeert, bouwt het mechanische regels en codes voor allen om te volgen. Maar het kosmische Denkvermogen, dat in de schepping is gegaan, is veel diverser en plastischer dan wat de rede zou denken, dat het kan zijn.

Openingsopmerkingen

Deze imperfectie van de Rede wordt gevoeld in iedere sfeer van het leven, waar het de rol speelt van dingen organiseren. Toch is het in de afwezigheid van hogere vermogens nog in zover het beste.

De Geboorte van de Wetenschap en de Filosofie, p. 250-251

Openingsopmerkingen

Met de komst van de Rede streeft mensen's denken om de geheime wet te begrijpen van dingen. Deze zoektocht geeft geboorte aan de wetenschap en de Filosofie.

Een verbeelde wereld

Voor de wereld gezien weeft zij een verbeelde wereld:
Zij spint in stijve, maar niet substantiële lijnen
Haar ragfijne woordwebben van abstract denken,
Haar deelsystemen van het Oneindige,
Haar theodiceeën en kosmogonische grafieken
En mythen, waarmee zij het onverklaarbare verklaart.

De Rede neigt dingen te conceptualiseren, gebaseerd op zijn observaties. Het extrapoleert het weinig bekende in de werkelijkheden van het Onbekende. Aldus weeft zij haar systemen van het denken en de abstracties van de 'waarheid', terwijl het deeltjes neemt voor het geheel. Zij brengt het leven in kaart en de curve ervan door haar observaties en rede voorbij haar legitieme grenzen uit te strekken. Zij neemt deze voorlopige denkbouwsels en verklaringen als waarheden.

Precies en absoluut

Met de wil verruimt zij in de ijle lucht van het denkvermogen,
Zoals de kaarten, opgehangen in het schoolgebouw van het intellect,
De wijde waarheid dwingend in een nauw schema,
Haar talloze tegenstrijdige strikte filosofieën;
Uit Natuur's lichaam van fenomeen
Kerft zij in rigide lijnen met Denken's scherpe snede,
Als spoorlijnen voor het Wereld-Magiër's vermogen om langs te snellen,
Haar precieze en absolute wetenschappen.

De Waarheid is uitgestrekt en oneindig en het handelt met vrijheid en plasticiteit. Maar de Rede gelooft of neemt aan, dat het mechanisch en onbewust is. Daarom vat het de waarheid op als iets, dat onbewust gedreven wordt door blinde rigide wetten en een nauw schema van dingen. Aldus eindigt het met het opsluiten van het Oneindige in culten en religies en ideologieën en geloofsovertuigingen. Aldus beperkt het de Vrijheid van het Goddelijke in rigide onveranderlijke wetten.

De onmetelijke encyclopedie van denken

Op de enorme kale muren van menselijke onwetendheid,
Geschreven rondom Natuur's diepe stomme hiërogliefen,
Pent zij in heldere demotische tekens
De onmetelijke encyclopedie van haar gedachten;
Een algebra van haar wiskunde's tekens,
Haar getallen en foutloze formules
Bouwt zij om haar samenvatting van dingen aaneen te klinken.

De rede bouwt systemen van denken en begrip, gebaseerd op observatie en analyse. Deze inspanning brengt een soort helderheid over het leven en de natuur en de werelden om ons heen. Het ontdekt en vindt geometrie en algebra uit en de regel van getallen en vergelijkingen om de waarheid van dingen te sommeren in een enkele wiskundige formule.

Geschakeerde arabesken

Aan alle kanten loopt, alsof in een kosmische moskee,
De schriftelijke verzen tracerend van haar wetten,
De kunstvaardigheid van haar geschakeerde arabesken,
De kunst van haar wijsheid, de gekunsteldheid van haar leer.

Zij kijkt naar de wereld en keert haar bewegingen om in gefixeerde patronen, die bestuurd worden door complexe regels en gecompliceerde vergelijkingen. Dit wordt nu haar voorraad van wijsheid of het geschrift van de Wetenschap.

Haar enige voorraad

Deze kunst, deze gekunsteldheid is alles, wat zij bezit.

Dit begrip, dat verworven is door de analyse van een beperkt gebied door de beperkte zintuigen, preserveert zij als haar voorraad van wijsheid.

Slotopmerkingen

De wetenschap wordt ook een religie, wanneer zij haar ontdekkingen als absolute waarheden beschouwt. De ware vooruitgang komt, wanneer we de relativiteit begrijpen van alle kennis, het meest van alle instrumenten, die we gebruiken om de Werkelijkheid te onderscheiden en te ontdekken. De rede is een dergelijk instrument, dat de natuur ontwikkeld heeft. Het is echter noch de eerste, noch de laatste, ofschoon het in het huidige stadium van de menselijke evolutie haar eigen beperkte gebruik heeft.

De Muren van het Denkvermogen, p. 251-252

Openingsopmerkingen

Het denkvermogen kan, juist door zijn natuur, dingen zien in delen. Het weet een beetje, maar veel ontsnapt aan zijn visie.

Geen licht van hemelse zekerheid

In haar verheven werken van zuivere intelligentie,
Komt er in haar terugtrekking van zintuigen's val,
Geen breken van de muren van het denkvermogen,
Springt er geen klievende flits van absoluut vermogen omlaag,
Daagt er geen licht van hemelse zekerheid.

Soms kan de Rede zichzelf terugtrekken uit de val van de zintuigen en ontdekt een zuivere universele Intelligentie. Zo worden grote filosofieën, die contempleren op de natuur van dingen, geboren. Toch wordt het nog beperkt door denkvermogen's onbekwaamheid om weg te breken van zijn eigen beperkende muren. Er is nog een flits van intuïtie, die ontwaakt in het denkvermogen van de ziener. Alles blijft onzeker aan het eind, een indirecte en inferentiele kennis, die belegerd wordt door twijfel en onzekerheid.

Een tulband met een twijfel

Een miljoen gezichten draagt haar kennis hier
En ieder gezicht heeft een tulband van twijfel.

De rede heeft hopen informatie verzameld over een variëteit onderwerpen, terwijl het ieder verandert in een systeem van denken of een lichaam van kennis. Maar zelfs ofschoon het praktisch en werkbaar is, draagt niets ervan een absolute zekerheid.

Alles wordt nu in twijfel getrokken

Alles wordt in twijfel getrokken, alles gereduceerd tot niets.

Met de voorbijgang van de tijd en met alle nieuwe informatie begint alles te barsten en het stort in elkaar.

Een eindeloze mars zonder doel

Enmaal monumentaal in hun massieve ambacht
Verdwijnen haar oude grootse mystieke werken
En in hun plaats komen strikte efemere tekens;
Deze constante verandering betekent vooruitgang in haar ogen:
Haar denken is een eindeloze mars zonder doel.

Aldus verdwijnen zijn systemen van kennis en begrip, die zo perfect leken in hun eigen tijd, op een latere datum, terwijl zij plaats maken voor een volledig nieuw begrip van dingen. Aldus gaat kennis langzaam maar onzeker vooruit, geholpen door het vermogen van de Rede. Het verandert zijn theorieën en formules, terwijl het vooruit marcheert.

Geen top om het geheel te zien

Er is geen top, waarop zij kan staan
En in een enkele oogopslag Oneindigheid's geheel kan zien.

De rede werkt naar de toppen van het menselijke bewustzijn van een kant. Zijn benadering neemt een bijzondere hoek en vanuit deze hoek begrijpt het dingen. Maar de Waarheid kennen in haar totaliteit ligt niet binnen zijn vermogens. Daarvoor moet het verder klimmen naar juist de top, waar zowel de zintuigen als de Rede een transmutatie ondergaan. Nieuwe faculteiten en vermogens worden geboren, waardoor we de ware natuur van dingen kunnen zien in een beter en wijder en helderder Licht dan de Rede in bezit heeft.

Slotopmerkingen

We zien op dit moment dingen in stukjes en beetjes met de hulp van de rede. Ofschoon het bruikbaar is op zijn plaats, moet de Rede langzaam plaats maken voor hogere modi van kennis, waardoor we het Geheel kunnen bevatten.

De Beperkingen van de Rede, p. 252

Openingsopmerkingen

Ofschoon de Rede heden ten dage de hoogste mentale faculteit is, die beschikbaar is voor de mens, heeft het verscheidene beperkingen. Dit wordt hier geopenbaard.

Onbeslist spel

Een onbeslist spel is Rede's zwoegen.

Het vermogen van de Rede kan ons niet leiden naar enige definitieve conclusie met een absolute zekerheid van de waarheid.

Werktuigen van ideeën

Elk sterk idee kan het gebruiken als zijn werktuig;
Terwijl zij elk resumé aanneemt, bepleit zij haar zaak.

De Rede is vaak hoofdzakelijk een gereedschap, dat gebruikt wordt om een idee te rechtvaardigen, dat het denkvermogen al behoudt.

Open voor elke gedachte

Open voor elke gedachte kan zij niet weten.

Of het zou kunnen beginnen op een onbevooroordeelde manier door iedere mogelijkheid te accepteren, zelfs de meest tegengestelde en daarbij eindigen in een doolhof van verwarring.

De eeuwige advocaat

De eeuwige Advocaat, gezeteld als rechter,
Wapent met logica's onkwetsbare pantser
Een duizend strijders voor Waarheid's gesluisde troon
En laat zitten op een hoge paardenrug van argument
Om voor altijd een langdradige lans te breken
In een zogenaamd steekspel, waar niemand winnen kan.

Sri Aurobindo vergelijkt de Rede met een advocaat, die zijn zaak beargumenteerd voor de troon van de Waarheid, die gesluisd is voor het denkvermogen. Het stelt een 'waarheid' tegenover 'een andere' en hoopt zijn zaak te winnen door een briljant spel van woorden. Maar aan het eind blijft de waarheid onbekend. Het feliciteert zichzelf met het winnen van een debat, maar weet niet, dat het een gelegenheid verloren heeft om haar eigen visie te verwijden en het begrip van de Waarheid.

Wijd en leeg

Denken's waarden toetsend met haar rigide testen,
Zit zij evenwichtig op wijde en lege lucht,
Afzijdig en zuiver in haar onpartijdige evenwicht.

De Rede probeert om de waarde toetsen van iedere gedachte, en door het testen en hertesten, totdat het door te proberen om iedere te balanceren, eindigt zij in een wijde en lege sfeer, die ogenschijnlijk onpartijdig, abstract en afzijdig is. Het faalt om te begrijpen, dat de Waarheid geen rigide mechanische formule is, zoals iets, dat eindig is, zou zijn, maar wijd en plastisch en oneindig.

De Tijd annuleert al haar uitspraken

Absoluut lijken haar oordelen, maar geen enkele is zeker;
De Tijd annuleert al haar uitspraken in beroep.

Ofschoon haar uitspraken, die bereikt zijn door een neutrale onpartijdige, absoluut lijkende, bewijzen zij vooralsnog foutief te zijn, terwijl de Tijd voorbij stroomt. Haar voorgaande conclusies zijn opgeheven door een nieuwe uitspraak, terwijl nieuwe data binnenstromen.

Glinsterende mantel

Hoewel als zonnestrallen voor ons vuurvliegverstand
Haar kennis veinst af te dalen van een heldere hemel,
Zijn haar stralen die van een lantaarn's schitteringen in de Nacht;
Zij werpt een glinsterende mantel over Onwetendheid.

Ofschoon haar licht op de zon lijkt op onze verblinde onwetendheid, straalt het meer als een glimworm of een lantaarnlicht, dat eerder een lumineuze mantel over onwetendheid werpt dan het te verwijderen door de volle gloed van het Licht.

Verdwenen is haar oeroude soevereine aanspraak

Maar nu is haar oeroude soevereine aanspraak verdwenen
Om denkvermogen's hoge werkelijkheid te besturen in haar absolute recht,
Denken te binden met logica's vervalste onfeilbare keten
Of om de waarheid naakt te zien in een heldere abstracte waas.

Maar nu gaan we over van het rationele naar een intuïtief supra-rationeel Tijdperk, waarbij de rol van de Rede in toenemende mate onderworpen zou zijn. De mens zal de ketenen afschudden, die zijn zelf-ontdekking beperken en binden en van al deze kettingen is logica de ergste, omdat het ons tegenhoudt om een direct zicht te hebben van de Waarheid. De Rede probeert de Waarheid te binden in een rigide gefixeerde formule of kijkt er anders naar door een heldere waas van abstractie.

Dwalend zicht

Als een meester en slaaf van het starre fenomeen,
Reist zij op wegen van het dwalende zicht
Of beziet een gevestigde mechanische wereld,
Voor haar geconstrueerd door haar instrumenten.

Het probeert om het fenomeen te beheersen en juist door dit feit is zij niet in staat om voorbij het fenomeen te kijken. Haar zoektocht en ontdekking blijven gebonden aan het fenomeen en de verschijningen van het leven maken het daarbij een slaaf van wat het peilt en beperkt haar ontdekkingen tot de oppervlaktes.

Wagen van het bewezen feit

Als een os, gespannen voor de wagen van het bewezen feit,
Sleept zij reusachtige balen kennis door Materie's stof
Om bruikbaarheid's immense bazaar te bereiken.

Als een langzame werker, die gebonden is aan het beetje, dat het gekend heeft aan de oppervlakten van het leven, draagt het deze opgehoopte "feiten" om het te verkopen als 'kennis' voor de kleine nuttigheden van het leven.

Slotopmerkingen

De Rede is een nuttig gereedschap om het leven te organiseren en haar ontdekkingen zijn behulpzaam geweest om het menselijke leven comfortabel te maken, zelfs ofschoon het ons ook tot slaaf gemaakt heeft aan deze gemakken. Het faalt echter, wanneer het claims maakt op de ontdekking van de Waarheid. Dat ligt voorbij het gezichtsveld van de Rede en daarvoor moeten we de verschijning afwachten van een andere faculteit, die intuïtie wordt genoemd.

De Ontdekkingen van de Wetenschap, p. 252-253

Openingsopmerkingen

De Rede is nuttig geweest voor de Wetenschap in het tevoorschijn brengen van enige van de materiele processen, die werken in de schepping. Het gaat er echter bijna niet aan voorbij, terwijl het niet weet, dat het universum niet eindigt met onze materiele wereld.

Bijgestaan besef

Zij is leerling geworden voor haar oude gezwoeg;
Een bijgestaan besef is haar zoektochten's arbiter.

De Rede is zwaar afhankelijk van de zintuigen, die zelf geconditioneerd zijn om de 'werkelijkheid' waar te nemen op een zekere gewoontelijke manier. Juist de eerste data van de observatie worden zo vervalst.

Toetser's steen

Dit nu gebruikt zij als de toetser's steen.

Toch probeert de rede door deze foutieve data en haar foute analyse haar theorieën te testen en bewijzen.

Het kaf en het wezenlijke

Alsof zij niet wist, dat feiten het kaf zijn van de waarheid,
Behoudt zij het kaf, het wezenlijke gooit zij opzij.

Terwijl de Wetenschappelijke rede de oppervlakken blijft analyseren, en hen het hoogste belang geeft, blijven de werkelijke waarheden, die diep vanbinnen werken, ongezien. Bovendien kunnen niet alle dingen gemeten of gepeild worden door de zintuigen. Deze dingen behoren, ofschoon zij van het allerhoogste belang zijn, tot het subjectieve domein en worden vandaar vaak opzij geworpen als onnodig voor kennis en onderzoek van de Waarheid.

Wijsheid vervaagt

Een oeroude wijsheid vervaagt in het verleden,
Het eeuwen's geloof wordt een zinloos verhaal,
God verdwijnt uit de wakende gedachte,
Een oude afgedane droom, die niet meer nodig is:
Zij zoekt alleen Natuur's mechanische sleutels.

Terwijl het aldus voortgaat in een beperkt gebied en door beperkte middelen, eindigt het met alle dingen als onwaar te verklaren, die niet in de omvang, scope en betekenis van haar studie komen. Geloof en spirituele Wijsheid, die verzameld zijn gedurende de Eeuwen, worden opzijgezet als een hallucinatie en droom, wiens tijd voorbij is. Volgens de boodschap van de Wetenschap is alles, dat nodig is voor mensen's leven om gelukkig te zijn, de mechanische wetten en krachten te bestuderen en ontdekken, die ons materiele bestaan besturen.

Het proces van alle gedane dingen

Met het interpreteren van onvermijdelijke stenen wetten
Graaft zij in Materie's harde verhullende bodem,
Om de processen op te graven van alle gedane dingen.

Het graaft in de grove materie om het hoe van dingen te ontdekken. Het verandert deze ontdekkingen in harde en gevestigde wetten, zelfs ofschoon zij hoofdzakelijk gewoontepatronen zijn. Het houdt zich bezig met de processen en noemt hen als de oorzaak, terwijl de werkelijke oorzaken aan haar begrip ontsnappen.

Beladen enorme machine

Een beladen enorme zelf-uitgewerkte machine verschijnt
Voor haar ogen's gretige en bewonderende blik,
Een ingewikkeld en nietszeggend mechanisme
Van geordende, voorbestemde en onfeilbare Kans:
Vindingrijk en nauwgezet en minutieus,
Ontvouwt haar grove onbewuste accurate instrument
Een feilloze opmars, stippelt een zekere weg uit;
Het beraamt zonder te denken, handelt zonder een wil,
Dient een miljoen doeleinden zonder een doel
En bouwt een rationele wereld zonder een denkvermogen.

Met een vleugje van briljante en subtiele humor wijst Sri Aurobindo naar de paradox van de Rede en de Wetenschap. Door de wetten te ontdekken, die deze enorme machine besturen, die het universum genoemd wordt, dat onophoudelijk werkt met haar talloze processen, impliceert het een rationele orde of een bewust vermogen, dat dingen arrangeert en de schepping organiseert en haar miljoenen processen, die samenwerken naar haar perfectie. Toch verklaart dezelfde Wetenschap en Rede, dat al deze processen zonder een doel werken, terwijl zij gedreven worden door een onbewuste mechanische, niet denkende Kracht. Toch geeft deze onbewuste mechanische energie geboorte aan het bewustzijn en het denken.

Zelf-handeling zonder een oorzaak

Het heeft geen beweger, geen maker, geen idee:
Zijn onmetelijke zelf-handeling zwoegt zonder een oorzaak;
Een levenloze onweerstaanbaar gedreven Energie,
Dood's hoofd op het lichaam van Noodzakelijkheid,
Brenkt leven voort en verwekt bewustzijn,
Verwondert zich dan, waarom alles was en vanwaar het kwam.

In plaats van haar eigen beperkingen te accepteren, veronderstelt de Rede de limieten van de schepping en de Schepper. Het 'gelooft', dat er geen bewuste Intelligentie is achter deze wereld, die desalniettemin met een zodanige precisie werkt en georganiseerd voor perfectie. Het gelooft, dat de wereld gedreven wordt door noodzaak zonder enige andere oorzaak of idee erachter. Toch geeft deze mechanische noodzaak en onbewuste energie geboorte aan het leven en het bewustzijn. Terwijl het zich aldus beperkt door haar middelen en in haar gebied, vraagt het zich af, waarom en vanwaar alles kwam en verklaart de schepping als een betekenisloos, doelloos ongeluk en een serie willekeurige evenementen.

Slotopmerkingen

Stap voor stap openbaart Sri Aurobindo ons de paradox van de Wetenschap en de beperking van de Rede om ons een waar begrip te geven van de 'Werkelijkheid'.

De Sluitende Boog van de Curve van de Rede, p. 253-254

Openingsopmerkingen

De Rede bouwt systemen van kennis, gebaseerd op haar observatie, analyse en gevolgtrekking. Maar vroeger of later wordt een nieuwe ontdekking gedaan, die volledig in de war gooit, wat het gekend had en veranderde alles in een nieuwe onwetendheid.

Materie als de enkele werkelijkheid

Onze gedachten zijn delen van een immense machine,
Onze overwegingen slechts een gril van Materie's wetten,
De mystieke's overlevering was een waan of uitvlucht;
Aan ziel of geest hebben we nu geen behoefte:
Materie is de bewonderenswaardige Werkelijkheid,
Het patente onontkoombare wonder,
De harde waarheid van de dingen, eenvoudig, eeuwig, enkel.

Terwijl het oorzaak en gevolg omkeerde, gelooft het, dat alles een of andere mechanische werking is van een immense machine, zonder een maker en een gids! Onze gedachten, gepeins, filosofie en wetenschap zelf zijn grillige producten van mechanische en materiele energieën en processen. Al het andere wordt weggezet als verbeelding, en zelfs geen onderzoekend onderzoek waard. In haar groeiende arrogantie verklaart de mystiek, ziel, God allemaal als nodeloze constructies en geloofssystemen, die weggegooid moeten worden in de afvalbak van de Materie, waaruit alles tevoorschijn gekomen is, waardoor alles tijdelijk onderhouden wordt en waarin alles uiteenvalt. Het enige object, dat waard is om te bestuderen, is de harde Materie en haar wetten, die alleen waar zijn en werkelijk.

Zelf-ontbindende kracht

Een suïcidale overhaaste uitgave,
Die de wereld schept door een mysterie van zelfverlies,
Heeft zijn verstrooide werken over de lege Ruimte uitgestort;
Laat zal de zelf-ontbindende Kracht
De immense expansie samentrekken, die hij gemaakt heeft:
Dan eindigt dit machtige en betekenisloze gezwoeg,
De Leegte blijft kaal achter, verlaten als voorheen.

Op zijn hoogst laat het gelijke blinde en mechanische materiele energie toe, die zichzelf besteed door vormen te bouwen. Aldus worden Ruimte en Tijd gecreëerd en de wetten, die tot bestaan kwamen door deze zelf-ontbindende Kracht. Het laat het universum gedurende een tijd samentrekken en uitbreiden, totdat op een dag dit betekenisloze gezwoeg zal ophouden en de wereld ineen zal storten en dit hele materiele universum terug zal veranderen in energie, en het universum naakt en leeg en koud achterlaat, zoals eerder.

Het nieuwe grote Denken

Aldus gerechtvaardigd, gekroond, verklaarde het grote nieuwe Denken
De wereld en beheerste al haar wetten,
Raakte de stomme wortels, ontwaakte gesluisde enorme vermogens;
Hij bond de onbewuste djinns tot dienst,
Die ongebruikt slapen in Materie's onwetende trance.

Dit is het nieuwe denken, dat gedragen wordt als een kroon door de wetenschappelijke mens. Terwijl het de wereld uitlegt als een rigide mechanisch schema zonder een oorzaak, heeft het in de materie gegraven om haar gebonden djinns te ontdekken en hen in dienst te plaatsen voor zijn comfort en gebruik.

Precies, rigide, onbetwistbaar

Alles was nauwkeurig, rigide, onbetwistbaar.

De wereld en de mensen waren een exacte machine, precies en gebonden door rigide onveranderende wetten. Of zo dacht het.

Het vormloze Vermogen achter vorm

Maar toen, gebaseerd op Materie's rots van eeuwen
Een geheel opstond, ferm, en scherpomlijnd en veilig,
Wankelde alles terug in een zee van twijfel;
Dit solide schema versmolt in een eindeloze flux:
Zij had het Vormloze Vermogen ontmoet, uitvinder van vormen;
Plotseling stuitte zij op ongeziene dingen:
Een bliksemschicht uit de onontdekte Waarheid
Verblindde haar ogen met een verbijsterende glans
En groef een kloof tussen het Werkelijke en het Bekende
Tot al haar kennis een onwetendheid leek.

Aldus bleef het graven, totdat het het hoofd bood aan het vormloze vermogen waarop en waardoor Materie stond. Deze diepte verwarde al haar helderheid en rigide schema van dingen. Al haar kennis van vaste wetten stortte ineen in een nieuwe onwetendheid. Haar zekerheid van de waarheid eindigde in twijfel, terwijl het binnenging over de drempel van occulte ongeziene energieën. Zoals plotselinge bliksem van vanboven het gebied verlicht, schokte deze nieuwe ontdekking de Wetenschap en de Rede en liet het verwonderend achter wat Werkelijk en waar is. Haar oude systeem van kennis was ineengestort met deze ontdekking van een nieuwe kwantumwereld, die op de loer lag onder en achter het solide gezicht van het universum.

Slotopmerkingen

Sri Aurobindo spoort de volle curve op, waardoor de Wetenschap en de Rede gegaan zijn en hoe zij binnengegaan zijn in onverklaarbare paradoxen en domeinen van kennis, die hun theorieën in de war brengen van de oude en die leiden naar nieuwe inzichten, die tot nu toe als onmogelijk beschouwd werden.

Ineenstorting van de Wereld, Gebouwd door de Rede, p. 254-255

Openingsopmerkingen

De Rede was nodig om de wereld te redden van haar infra-rationele stadium. Maar nu gaat haar uur voorbij. Het moet vervangen worden door een groter Licht en we zien vandaar een ineenstorting van waarden, die tot stand gebracht zijn door de Rede en haar dochter, de moderne Wetenschap.

Wonderweb

Nog eens werd de wereld gemaakt tot een wonderweb,
Een magie's proces in een magische ruimte
Een onbegrijpelijk mirakel's diepten,
Waarvan de bron verloren is in het Onuitsprekelijke.

De ontdekking van de kwantumwereld, die loert onder dit solide schema van dingen, veranderde deze ogenschijnlijk goed begrepen machine nog eens in een ding van wonder. De wereld leek op een onmogelijk mirakel, een wonderweb, waarvan de oorsprong onpeilbaar bleef.

Blanco Onkenbare

We staan nog eens oog in oog met het blanco Onkenbare.

Met deze verschuiving had alle tot dusver opgestapelde kennis een heroriëntatie nodig. Nogmaals staat de mens tegenover het besef van het Onkenbare.

Crash van waarden

In een crash van waarden, in een enorme oordeelsdag,
In het geknetter en verspreiden van haar brekende werk
Verloor zij haar heldere, geconserveerde, geconstrueerde wereld.

Het heldere wereldzicht en de waarden, die hierop gebouwd werden, begon uiteen te vallen. De 'volmaakte' machine begon haar breuklijnen te vertonen.

Kwantumdans

Een kwantumdans bleef over, een uitwaaiering van kans
In Energie's overweldigende lichtvoetige draaikolk:
Een onophoudelijke beweging in de grenzeloze Leegte
Vond vormen uit zonder een gedachte of doel:
Noodzakelijkheid en Oorzaak waren vormloze schimmen;
Materie was een incident in bestaan's stroom,
Wet niet anders dan een uurwerkgewoonte van de blinde kracht.

De kwantummechanica werd het nieuwe evangelie, dat de dans en de wervelende beweging van energie verklaarde, die gedreven werd door kans en noodzaak, en betekenisloze vormen creëerde. Materie werd een tijdelijke constructie, zoals al het andere en de wet eenvoudig een herhalende en gewoonlijke beweging van een blinde kracht.

Alles werd een chaos

Idealen, ethiek, systemen hadden geen basis
En stortten weldra in of leefden zonder sanctie;
Alles werd een chaos, een opstand, conflict en strijd.

De solide ondersteuning van de wereld werd weggenomen. Hiermee stortte het hele rationeel gebouwde systeem van ethiek en idealen in elkaar. Onder de oppervlakte verscheen er een chaotische dans, een botsing en deining van krachten.

Kali's dans

Tegenstrijdige en felle ideeën besprongen het leven;
Een harde compressie hield anarchie in bedwang
En vrijheid was slechts de naam van een fantoom:
Schepping en vernietiging walsten arm in arm
Aan de boezem van een verscheurde en schokkende aarde;
Alles wervelde tot een wereld van Kali's dans.

Een infra-rationele wereld verscheen en verhief haar hoofd voor de mens. Een toestand van oer anarchie begon greep op het leven te krijgen. Vrijheid werd alleen een woord in een wereld, die gevangen was en verscheurd met de botsing van krachten en ideeën. Destructie haalde de schepping in en dansten hand in hand, alsof de grote Moeder Kali danste over aarde's borst.

Slotopmerkingen

Aldus begon de rationele wereld uiteen te vallen en ineen te storten, terwijl het naar rekwisieten tastte om het een wijl intact en rechtop te houden. Maar de dans van Kali en de onvermijdelijke ineenstorting van de nette en heldere oude wereldorde, die gebouwd was op de Rede en de Wetenschap, begon plaats te maken.

Een Laatste Inspanning, p. 255

Openingsopmerkingen

De curve van de Rede komt tot een einde. Het solide aangezicht van de schepping is ineengestort in een ondenkbare leegte. Maar niemand weet, wat daar loert. Zou de rede en de moderne wetenschap in staat zijn om de waarheid te ontdekken, door haar peiling in de atomaire leegte? Zou het in staat zijn om haar sociale denken te heroriënteren, gebaseerd op de ontdekkingen van de kwantumwereld? Dat zijn de vragen, die er tegenover staan en die geprobeerd worden om beantwoord te worden in een laatste loopgraafinspanning om vast te houden aan het evangelie van de Rede en de moderne Wetenschap.

Atomaire onmetelijkheid

Aldus getuimeld, zinkend, verstrooiend in de Leegte,
Op zoek naar houvast, een grond om op te staan,
Zag zij slechts een ijle atomaire Onmetelijkheid,
Het spaarzaam bezaaide ijle substraat-universum,
Waarop een solide wereld's fenomenale gezicht drijft.

Haar zoektocht heeft de Rede en de Wetenschap geleid naar de ontdekking van een uitgestrekt atomair substraat, dat wemelt van kwantumdeeltjes, een dans van elektrische en andere vormen van energie in een uitgestrekte leegte van ruimte. De Wetenschap zoekt nu naar de ultiem steun, waarop de ogenschijnlijk solide wereld staat of drijft.

De gespleten onzichtbare atoom's kracht

Alleen een proces van gebeurtenissen was daar
En Natuur's plastische en proteïsche verandering
En, sterk door de dood om te verslaan of te scheppen,
De gespleten onzichtbare atoom's almachtige kracht.

Misschien is de wereld niets dan een proces van gebeurtenissen, die gebeuren in de Tijd en de Ruimte. Misschien is er in de subatomaire wereld de ultieme kracht, de onnipotente energie, de oorspronkelijke schepster, die de schepping kan redden of vernietigen. Dit neemt miljoenen vormen aan. Door de atomen te splitsen, probeert de Wetenschap de hand te leggen op deze enorme kracht.

Een kans

Een kans bleef over, die hier een vermogen zou kunnen zijn,
Om de mens te bevrijden van oude niet adequate middelen
En hem soeverein te laten van de aardse scene.

Aldus proberen de Wetenschap en de Rede om deze enorme atomaire energie op te tuigen en af te tappen om onze wereld te perfectioneren. Het gelooft, dat mensen's verlossing ligt in deze richting, omdat het hem kan bewapenen met alles, dat hij nodig heeft om hierna voor altijd als een koning op aarde te leven!

De oorspronkelijke Kracht

Want dan kon de Rede vat krijgen op de oorspronkelijk Kracht
Om haar wagen te drijven over de wegen van de Tijd.

De Rede gelooft, dat deze atomaire kracht de oorspronkelijke kracht is, die, wanneer eenmaal opgetuigd, in dienst van de mens gesteld kan worden.

Gestandaardiseerde perfectie

Alles zou dan de behoefte kunnen dienen van het denkende ras,
Een absolute Staat orde's absolute grondvesten,
Alle dingen tot een gestandaardiseerde perfectie snijden,
In de maatschappij een geschikte exacte machine bouwen.

Het menselijke ras van denkende wezens zou dan de maatschappij kunnen perfectioneren, gebaseerd op deze ontdekkingen van de wetenschap. Onze maatschappij kan ook gebouwd worden als een perfecte juiste machine, waar alles gerationaliseerd, helder, exact en precies is.

De Wetenschap en de Rede onverschillig om de ziel

Dan konden wetenschap en rede, onverschillig om de ziel,
Een vredige uniforme wereld gladstrijken,
De zoektocht van eonen verzadigen met uiterlijke waarheden
En één enkel gemodelleerd denken forceren aan het denkvermogen,
Materie's logica opleggen aan Geest's dromen,
Een redelijk dier maken van de mens
En een symmetrisch weefsel van zijn leven.

Dit is de laatste en uiteindelijke inspanning van de Wetenschap en de Rede om de wereld en haar wetten te verklaren en te definiëren zonder enige spiritueel element of zielsentiteit binnen te brengen in enig spiritueel element of zielsentiteit. Het probeert alle verschillen op te lossen door een rationele dialoog en rationele processen, gebaseerd op een studie van uitwendige waarheden en hun wetten. Dit is het nieuwe socialisme, dat alle verschillen gladstrijkt door een enkel logisch patroon op te leggen aan alle dingen. Haar eenheid wordt daarbij gebouwd op een andere soort uniformiteit. De mens wordt zo gezien als een verbeterde versie van het dier, een redelijk dier zeggend. Maar in werkelijkheid is hij een dier met dezelfde impulsen en instincten, die zijn leven bewegen.

Natuur's piek

Dit zou Natuur's piek zijn op een obscure globe,
Het grootse resultaat van eeuwen's lange gezwoeg,
Aarde's evolutie bekroond, haar missie volbracht.

Het gelooft, dat dit de hoogste piek is van de Natuur, het grootse resultaat van haar tijdloze zwoegen. Dit denkende rationele schepsel te scheppen is haar ultieme mogelijkheid, hiermee is haar werk voorbij

Slotopmerkingen

Hiermee gaat de Rede binnen in haar laatste en uiteindelijke curve, haar laatste inspanning om de aarde en de mensheid te perfectioneren door de wetenschap.

Het Grotere Plan, p. 256

Openingsopmerkingen

De Rede is het huidige hoogtepunt van de evolutie, maar het is niet het laatste. Of we nu het materiele perspectief nemen of het spirituele, evolutie kan niet anders dan verder gaan. Volgens de logica van de evolutie zou het de onvermijdelijke verschijning betekenen van nieuwe vermogens en faculteiten van de Natuur. Dit grotere plan is nu afgesloten voor de ogen van de gewone mens, maar wordt af en toe gezien en ervaren in verscheidene gradaties door de ziener en wijze en exceptionele individuen.

De opstand van mensen's hart

Zo zou het kunnen zijn, wanneer de geest in slaap viel;
De mens zou dan voldaan kunnen rusten en leven in vrede,
De meester van de Natuur, die eens haar slaaf was,
Wereld's wanorde verhardend tot Wet,
Wanneer Leven's dorstende hart niet in opstand kwam,
Als de God vanbinnen geen groter plan kon vinden.

De mens denkt, dat hij alle problemen van het bestaan op kan lossen met de hulp van de Rede, terwijl in werkelijkheid het probleem zelfs niet volledig begrepen kan worden door de rede. De Rede kan ondertussen wetten bedenken en regels om ons onwetende leven te organiseren. Het kan het niet verlichten. De tijdelijke vrede, die kan komen met de hulp van de rede, is conditioneel en onderhavig aan het feit, dat iedereen de regels en wetten volgt, die erdoor bedacht zijn. Om dit te verzekeren, houdt het vast aan de regel als heilig en legt het op met de kracht van de wet. Aldus wordt de maatschappij georganiseerd met de hulp van de Rede in een of andere soort orde. Maar deze orde is alleen een façade, een nette buitenkant, terwijl er binnen achteruitgang is en in wanorde. Daarom breekt de heimelijke Geest deze wereldorde, die gebaseerd is op de suprematie van de Rede. Daarom komt mensen's hart op verschillende manieren in opstand, zodat een groter plan en mogelijkheid zou kunnen verschijnen.

Met veel gezichten

Maar veel gezichten heeft de kosmische Ziel;
Eén aanraking kan de vaste voorkant van het Lot veranderen.

Maar de Geest, die werkt in de diepten van de schepping, neemt vele vormen en gezichten aan om zijn onberekenbare doeleinden uit te werken. Een aanraking en het ogenschijnlijk vaste front van het Lot zou volledig zijn richting kunnen veranderen. Dat zien we nu gebeuren, terwijl een grotere waarheid worstelt om van vanachter te verschijnen.

Een plotselinge ommekeer

Een plotselinge ommekeer kan komen, een weg verschijnen.

Het leven en de schepping is vol van het onverwachte. De Nieuwe Schepping, die om de hoek wacht, of die al doorsijpelt in onze cellen, zal opspringen op zodanig onverwachte manieren, waarbij het de loop van de doem zal veranderen, die de mensheid voor zichzelf lijkt te schrijven.

Een groter denkvermogen

Een groter Denkvermogen zou een grotere Waarheid kunnen zien,
Of wij zouden, als al het andere gefaald heeft,
In onszelf de verborgen sleutel van volmaakte verandering kunnen vinden.

Er zijn hogere gebieden en vermogens van het Denkvermogen zelf, die niet anders kunnen dan verschijnen. Dit grotere Denkvermogen zal de schepping begrijpen en er op veel betere manieren mee omgaan dan de mens zou kunnen. Niet misleid door of gebonden aan verschijningen zal het recht op de geheime sleutel aangaan, die verborgen is in de mens, de sleutel tot perfectie van ons individuele leven en collectieve leven.

Verrijzend van de grond

Verrijzend van de grond, waar onze dagen voortkruipen,
Zou Aarde's bewustzijn kunnen huwen met de Zon,
Ons sterfelijk leven rijden op geest's vleugelen,
Onze eindige gedachten communiceren met de Oneindigheid.

Deze grotere Waarheid zal haar huis bouwen in de mens. Aldus zal het menselijke lichaam, dat dit grotere Licht belichaamt, een brug worden tussen de materie en de Geest. Ons menselijke leven hier, in een lichaam, dat gebouwd is door de materie, zal opzweven naar steeds hogere gebieden van bewustzijn en onze eindige gebonden gedachten zullen hun adem betrekken van de eindeloze kusten van de Oneindigheid.

Slotopmerkingen

De natuur bereidt zich voor op deze nieuwe verschijning. De oude wereld en haar enorme bouwwerken en instituten, die gebouwd zijn door de Rede, sterven snel uit om plaats en ruimte te maken voor de nieuwe wereldorde, die gebouwd wordt door de Intuïtie

De Curve Voorbij de Rede, p. 256-257

Openingsopmerkingen

Er zijn grotere vermogens en mogelijkheden, die wachten op hun verschijning. Zij zijn verborgen in de vouwen van het Licht, zijn langzaam in het bereiken van de Aarde, maar transformeren krachtig in hun actie.

Koninkrijken van de rijzende Zon

In de heldere koninkrijken van de rijzende Zon
Is alles een geboorte in een vermogen van licht:
Al wat hier vervormd is, bewaakt daar zijn gelukkige vorm,
Hier is alles vermengd en bedorven, daar zuiver en heel;
Toch is ieder een voorbijgaande stap, een moment's fase.

Terwijl we verder klimmen voorbij de Rede, worden we begroet door steeds grotere dageraden. Daar ontdekken we de ware vorm van dingen, die hier vervormd zijn door de actie van de Duisternis. Hier zien we het spel van de duisternis en de sterke greep van de lagere natuur op de schepping. Daar ontdekken we de oorspronkelijke zuiverheid en schoonheid in het licht van een Hoger bewustzijn. De klim van de rede naar de Supramentale Waarheid is een gegradeerde klim met veel stappen en stadia van onze opstijging.

De middelares

Ontwaakt naar een grotere Waarheid voorbij haar daden,
Zat de middelares en zag haar werken
En voelde het wonder in hen en de kracht,
Maar kende het vermogen achter het gezicht van de Tijd;
Zij deed haar taak, gehoorzaamde de gegeven kennis,
Haar diepe hart hunkerde naar grote ideale dingen
En keek vanuit het licht uit op een wijder licht:
Een briljante haag, rondom haar opgetrokken, beperkte haar vermogen;
Zij zwoegde trouw aan haar beperkte sfeer, maar wist,
Dat haar hoogste, wijdeste zien een half-zoeken was,
Haar machtigste daden een overgang of stadium.

De Rede is een intermediair vermogen. Op haar piek begint het gewaar te worden van iets, dat hoger is en groter achter alles, dat zijn waargenomen heeft en gedaan, hoe wonderbaarlijk zij ook zouden kunnen zijn. Nu zoekt zij naar grotere dingen, een groter licht, dat nog niet op aarde geboren is. Zij probeert om haar scope te verwijden en uit de nauwe belemmering te komen, die haar zicht beperkt. Aldus wordt zij nederig, wanneer zij intuïtief aan groter vermogen begint aan te voelen, dat haar stappen had begeleid van vanachter. Het ziet nu, hoe de grootste scheppingen nog

onvolledig zijn en iets, dat een intrinsiek besef mist, een voller vermogen, dat het nu moet zoeken.

Tastend in de nacht

Want niet door de Rede werd de schepping gemaakt
En niet door de Rede kan de Waarheid worden gezien,
Die door de sluiers van het denken, de schermen van besef
Nauwelijks de geest's visie kan onderscheiden,
Verduisterd door de onvolmaaktheid van haar middelen:
Het kleine Denkvermogen is gebonden aan kleine dingen:
Haar besef is slechts geest's uitwendige aanraking,
Half ontwaakt in een wereld van duistere Onwetendheid;
Het voelt uit naar haar wezens en haar vormen
Als een, die tastend achtergelaten is in de onwetende Nacht.

Het Vermogen, dat de schepping is binnengegaan, is wijzer dan de Rede en handelt met een zekere Intuïtie van de Waarheid, die de Rede niet kan peilen. De Rede is beperkt tot verschijningen, waaruit het door het in diepte en detail te bestuderen, gevolgtrekkingen trekt. Het heeft niet de capaciteit om dieper naar binnen te kijken, wat haar verbonden houdt aan kleine dingen. Alles, dat het begrijpt, en dat nog zeer onvolmaakt, zijn de uiterlijke verschijningen en oppervlakten van dingen. Het is als een halfblinde persoon, die worstelt in de donker nacht om de waarheid en de Werkelijkheid te begrijpen, die onder de schepping liggen.

Een regelmaker

In deze kleine vorm van kinderlijk denkvermogen en besef
Is verlangen een kinderhart's roep, die huilt om zaligheid,
Onze rede alleen een speelgoed's kunstenaar,
Een regelmaker in een vreemd struikelend spel.

Ons denkvermogen en onze zintuigen zijn nog niet volledig ontwikkeld. Zij zijn nog in een kinderstadium. Gedreven door het verlangen-zelf komt onze Rede terecht in het maken van speeltjes voor het kleine leven om een tijdje mee te spelen. In haar inspanningen om de totaliteit en immensiteit van het leven te begrijpen, die het niet kan omvatten, komt het terecht in het opstellen van zekere regels van dit spel der spelen, dat uitgespeeld wordt door het leven in het gebied van de schepping.

Begrensd vooruitzicht

Maar zij kende haar dwergenhelpers, wiens zelfverzekerde zicht
Een begrensd vooruitzicht hield voor verre doel.

Maar de Rede op haar piek kent haar beperkingen, de beperkingen van de data zelf, die het ontvangt van de zintuigen, en daarbij een beperkt vooruitzicht verwacht voor het verre doel van de schepping en de mens.

Een interim-report

De wereld, die zij gemaakt heeft, is een interim-rapport
Van een reiziger naar de half gevonden waarheid in dingen,
Bewegend tussen onwetendheid en onwetendheid.

Haar huidige begrip is alleen een interim-report, een voorlopig schema van dingen, dat getekend is door een reiziger, die beweegt door schaduwen van duisternis. Dit zal teboven gekomen worden, terwijl we klimmen naar een hogere, grotere piek, vanwaar we het geheel kunnen omvatten.

Wanneer alles gezien wordt

Want niets is bekend, als er ook maar iets verborgen blijft;
De Waarheid is alleen gekend, als alles gezien wordt.

De Waarheid wordt niet begrepen, zo lang als we het zien in stukjes en beetjes en proberen om onwetend het geheel te construeren uit het beetje, dat we ervaren. Alleen, wanneer onze visie in een keer alomvattend kan worden, dan kunnen we waarlijk de Waarheid kennen of het eerder als een enkel geheel zien.

Slotopmerkingen

Dit is dan de volgende stap, die op onze ontdekking wacht. De curve van de Rede komt tot een slot, maar terwijl het weggaat, kunnen grotere en lumineuzere vermogens niet anders dan verschijnen in de mens, die hem leiden met een grotere zekerheid naar Waarheid en Licht en Schoonheid en de bedoelde Perfectie.

Een Dieper Verlangen, p. 257-258

Openingsopmerkingen

Een dieper verlangen krijgt nu vat op het denkvermogen en de rede. Het is een verlangen om te ontdekken, wat er nog gemist wordt, het verlangen om voorbij zijn beperkingen en begrenzingen te gaan.

Naar een hoger licht

Aangetrokken door het Al, dat het Ene is,
Hunkert zij naar een hoger licht dan het hare;
Achter haar culten en gezindten had zij glimpen van God's gezicht:
Zij weet, dat zij slechts een vorm gevonden heeft, een gewaad,
Maar zij hoopt hem voor altijd te zien in haar hart
En het lichaam te voelen van zijn werkelijkheid.

Alle menselijke wezens, die een eerlijk zoeken naar de Waarheid koesteren, ontdekken de beperkingen van de rede op een of ander punt. Dan ontwaakt er in hen een aspiratie voor een groter Licht. Zij voelen een verborgen waarheid achter al het menselijke zoeken, die onze filosofie, ideologie, religie, culten en geloofsovertuigingen omsluiten. Zij moet verder gaan dan de verborgen Waarheid in haar naakte en mooie lichaam en wezen.

Er is een masker

Vooralsnog is er een masker en geen gelaat,
Ofschoon soms twee verborgen ogen verschijnen:
De Rede kan niet dat glinsterende masker afnemen,
Haar inspanningen maken alleen, dat het meer glimt;
In pakketjes verdeelt zij het Ondeelbare;
Als zij haar handen te klein vindt voor de uitgestrekte Waarheid
Breekt zij kennis op in vreemde delen
Of tuurt door wolkenflarden naar een verdwenen zon:
Zij ziet, niet begrijpend, wat zij heeft gezien,
Door de gesloten aangezichten van eindige dingen
De myriaden aspecten van de oneindigheid.

Vooralsnog is behoudt zij enige gesluierde suggesties en aanwijzingen hier en daar, een momentane voorbijgaande glimp door het masker, dat het niet kan verscheuren. Haar inspanning om te begrijpen, wat binnen het masker ligt, maakt het masker stralender, maar geeft de waarheid vanbinnen niet af, Ze pakt de stukken van waarheid op en probeert hen te construeren in een of ander betekenisvol geheel, maar faalt, omdat zij niet in staat is om te totaliteit te behouden en het geheel in een enkele blik. Door middel van eindige dingen, die ieder een aspect zijn van de

oneindigheid, probeert zij de ongebroken Werkelijkheid te begrijpen, de enkele Waarheid. Volledig en ondeelbaar en geheel.

Op een dag

Op een dag moet het Gelaat branden door het masker.

Op een dag zullen haar inspanningen haar voorbereiden om het Gezicht van de Waarheid te behouden, verborgen achter de verschijningen. Het masker zal afbranden door de aspiratie van de ziel.

Wijsheid's vlinderpop

Onze onwetendheid is Wijsheid's vlinderpop,
Ons dwalen huwt met kennis op zijn weg,
Zijn duisternis is een zwart geworden knoop van licht;
Denken danst hand in hand met Onwetendheid
Op de grijze weg, die slingert naar de Zon.

Onze onwetendheid is de bedekking, waarachter een diepe Wijsheid werkt en ons voorbereid op haar openbaring. Onze dwaling blijft waarheden plukken op de weg naar Kennis. Onze duisternis is een verzegeling van Licht. Ons denken danst met onwetendheid op de grijze wegen, die kronkelen naar een of andere nog verborgen Zon.

Slotopmerkingen

De Waarheid is oneindig en totdat we het ontdekken, kan onze reis niet eindigen. Het moet doorgaan om de volledige evolutionaire curve van de Tijd te completeren.

Een Werk in de Nacht, p. 258

Openingsopmerkingen

Nu werken we in de Nacht van de onwetendheid. Maar dit werk is niet vergeefs. Het bereidt ons voor om de Zon te ontvangen.

Flitsen van een verlichtend vuur

Juist als haar vingers morrelen aan de knopen,
Die hen binden aan hun vreemde kameraadschap,
Breken er soms, in de momenten van hun huwelijksstrijd,
Flitsen door van verlichtend Vuur.

De Rede heeft geen licht om de knoop van onwetendheid ontwarren. Toch probeert het en morrelt om te knoop los te maken, waarin het zelf gebonden is. In het proces brengt deze inspanning enige flitsen binnen van verlichting vanuit de hogere werkelijkheden.

Grote gedachten, die alleen wandelen

Zelfs nu zijn er grote gedachten hier, die alleen wandelen:
Gewapend zijn zij gekomen met het onfeilbare woord,
In een bekleding van intuïtief licht,
Dat een sanctie is van de ogen van God;
Als aankondigers van een verre Waarheid vlammen zij,
Arriverend van de rand van de eeuwigheid.

Zelfs nu, terwijl we nog werken met het vermogen van de Rede, komen er flitsen van intuïtie aan, die verborgen waarheden openbaren en de toekomst aankondigen. Deze gedachten zijn de tijden ver vooruit, waarin zij geboren zijn en worden vaak buiten beschouwing gelaten en opzijgezet. Maar voorbijgaan van de Tijd bewijst, dat zij juist zijn.

Een grotere gnosis

Een vuur zal komen uit de oneindigheden,
Een grotere Gnosis zal de wereld beschouwen,
Kruisend vanuit een of andere verre alwetendheid
Over de luisterrijke zeeën van het verrukte Allene
Om het diepe hart van het zelf en de dingen te verlichten.

Toch groeit het Licht van een hogere Gnosis in de mens. Zijn leven en leden zullen verlicht worden door het vuur, dat brandt in zijn Huis van oneindige Waarheid. Omdat het aankomt van het verre einde van de Alwetendheid, zal het het meest innerlijke

hart van de mens verlichten en aan hem de waarheden openbaren, die ongezien en niet herkend zijn door het kleine denkvermogen.

Een tijdloos weten

Een tijdloos weten zal het brengen voor het Denkvermogen,
Zijn doel voor het leven, voor Onwetendheid zijn besluit.

Deze grotere Gnosis zal een tijdloze kennis brengen naar het Denkvermogen. Het zal aan het leven haar geheime doel openbaren. Het zal een eind brengen aan de heerschappij van de Onwetendheid, die de bron is van veel kwaad en lijden in de mens.

Slotopmerkingen

Deze passage is profetisch voor het Supramentale Licht, dat zal doorbreken op de aarde en de ritmes en vermogens brengen van een Nieuw Bewustzijn.

Glimp van een Groter Denkvermogen, p. 258-259

Openingsopmerkingen

Aswapati richt zijn blik nu opwaarts om zijn reis verder voort te zetten. Hij ziet vluchtig van beneden het grotere licht, dat schijnt in de werkelijkheden boven.

Ademloze stratosfeer

Hoog in een verheven ademloze stratosfeer,
De dwergachtige drie-eenheid overschaduwend,
Leefden, als aspiranten naar een grenzeloos Verschiet,
Gevangenen van de Ruimte, ommuurd door beperkende hemelen,
In het onophoudelijke circuit van de uren,
Hunkerend naar de rechte wegen van de eeuwigheid,
En van hun hoge standplaats keken twee Demonen met zonneblik
Neer op deze wereld, getuigend van al, wat is.

Boven het drievoudig gelaagde lagere denkvermogen en het overtreffend met zijn dwergachtige bereik, zag hij wezens, die aspireerden in de hogere werkelijkheden om verder te gaan naar een of ander grenzeloos Verder. Zij verbleven in de hogere hemelen, terwijl zij wachtten om verder te gaan naar de Allerhoogste werkelijkheden van schaduwloos Licht. Zij probeerden om uit de grenzen te stappen van Ruimte en Tijd. Van hun hoge standplaats keken zij over het wereldgebeuren met ogen, die gevuld waren met intuïtief licht.

Stemmen van de Goden

Als een vermogen om de talmende wereld te verheffen,
Vloog een enorm hoog-gevleugeld Levens-Denken heerszuchtig,
Ongenegen om de vaste onveranderlijke grond te betreden:
Gewend aan een blauwe oneindigheid,
Zweefde het in een zonverlichte hemel en sterrenverlichte lucht;
Het zag van verre het onbereikte Onsterfelijke's huis
En hoorde van verre de stemmen van de Goden.

Daar in die hoge heldere en lumineuze werkelijkheid bereed een groter Denken, krachtig en snel gevleugeld, de hemelen van het denkvermogen. Het zweefde ver boven de zware aardse tred naar haar oneindige Bron. Het verlangde om zijn onsterfelijke huis te bereiken, terwijl het zijn vlucht navigeerde door de godstekens en in gezelschap van lumineuze Goden.

Beeldenstormer

Beeldenstormer en sloper van Tijds bastions,
Grenzen overschrijdend en normen doorbrekend,
Ontstak het de gedachten, die gloeien door de eeuwen
En bewoog tot daden van bovenmenselijke kracht.

Dit grotere Denken kon niet meer beschreven worden binnen aardse grenzen. Het verbrijzelde de mechanische formules en vormen, die gebouwd waren door het lagere denkvermogen om de Waarheid gevangen te zetten. Het verbrijzelde de normen en maten, die de goddelijke impuls ketenen in de schepping. Het verlichtte het al bekende met een nieuw licht en bewoog naar de toekomst met een supermenselijke kracht.

Vergezichten van droom-lot

Zo ver als zijn zelf-gevleugelde vliegtuigen konden vliegen,
De toekomst bezoekend in grote briljante rooftochten,
Verkende het vergezichten van droom-lot.

Het ging op zoek naar de toekomst op gevleugeld denken, dat de hemelen van het denken overviel met briljant licht, dat verlichtte, wat vooralsnog verborgen was in de vouwen van het droom-lot, dat wachtte om zich te manifesteren.

Visioenplannen

Snel van begrip, maar niet in staat om te verwerven,
Tekende het zijn conceptkaarten en visioen-plannen,
Te groot voor de architectuur van sterfelijke Ruimte.

Te groot voor aardse grenzen en hun kleine constructies, bevatte dit denken briljant, maar had nog niet het vermogen om te verwerven. Het was wijd en visionair in zijn zien, maar beperkt in zijn mogelijkheid om te verwerven, wat het bevatte.

Een zuiver Gedachte-Mentaal

Voorbij in weidsheid, waar geen vaste voet is,
Als imagist van lichaamsloze Ideeën,
Ongevoelig voor de roep van het leven en het gevoel,
Overzag een zuiver Gedachte-Mentaal het kosmische bedrijf.

Dit zuivere Gedachte-Mentale verbleef in kosmische weidsheid en zag waarheden, die nog geen lichaam zouden aannemen op de aarde. Het werd niet teruggehouden door onze oppervlaktevisie van dingen of het appèl van emoties en de keten van zintuigen, die ons gevangen zetten aan de verschijningen van het leven.

Aartsengel

Als Aartsengel van een wit transcenderend koninkrijk,
Zag het de wereld van eenzame hoogten
Helder in een afgezonderde en lege lucht.

Als een Aartsengel van het loutere transcendente Licht zag het de wereld van hoogten, waar enkelen durven te zweven. Het verbleef in een lumineuze en verre leegheid.

Slotopmerkingen

Aldus komt dit Canto tot een eind, terwijl het ons achterlaat men een gehaaste glimp van wat verder ligt voorbij de Rede.

Slotopmerkingen voor het Canto

Dit Canto beschrijft in groot detail de drie lagen van het kleine Denkvermogen, dat zich tot dusver op de aarde gemanifesteerd heeft. Het eerste hiervan, dat moet verschijnen is het fysieke denkvermogen, dat gecentreerd is rond het lichamelijke bestaan. Vervolgens verschijnt het vitale Denkvermogen, dat in de vitale werkelijkheid gaat om zijn inspiratie en adem te betrekken. Het zweeft op vleugels van verbeelding en de creatieve impuls van de vitale werelden. Tenslotte komt er het rationele Denkvermogen, het denkvermogen, dat de Rede gebruikt om de waarheid van dingen te ontdekken. Al deze worden genoemd als het kleine Denkvermogen, omdat zij, ondanks hun nuttigheid gebonden blijven aan de zintuigen en verschijningen en zich vandaar niet kunnen bevrijden om te zweven naar grotere hoogten van het bestaan of dieper te duiken in juist het hart van de Werkelijkheid. Voorbij deze lagen wachten de koninkrijken van het Grotere denkvermogen op onze ontdekking, die op in het aardse spel zouden verschijnen onder de toenemende druk van de evolutionaire Kracht.

EINDE VAN CANTO TIEN